

ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ
TENDERS REVIEW AUTHORITY

Λεωφ. Γρίβα Διγενή 81-83, 2ο όροφο, Τ.Θ. 24820, 1304 Λευκωσία
Τηλ.: 22445100, Φαξ: 22445107, Email: tra@aap.gov.cy, Web: www.tra.gov.cy

Προσφυγή Αρ. 52/2019

Μεταξύ:

Joint Venture ELBIOMECLTD – KARKANIAS S.A.

Αιτητών

v.

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΝ ΛΕΜΕΣΟΥ – ΑΜΑΘΟΥΝΤΑΣ

Αναθέτουσας Αρχής

**Αναθεωρητική Αρχή
Προσφορών**

Δήμος Θωμά, Προεδρεύων
Λοΐζος Κάππας, Μέλος
Γιώργος Αναστασίου, Μέλος

Αιτητές:

Joint Venture ELBIOMECLTD – KARKANIAS S.A.
Αντιπροσωπεύθηκε από τους:

1. Παναγιώτης Δημητριάδης, Δικηγόρος, για Κώστας Π. Δημητριάδης ΔΕΠΕ
2. Αλέξανδρος Δημητριάδης, Δικηγόρος, για Κώστας Π. Δημητριάδης ΔΕΠΕ

Αναθέτουσα Αρχή:

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΝ ΛΕΜΕΣΟΥ - ΑΜΑΘΟΥΝΤΑΣ
Αντιπροσωπεύθηκε από τους:

1. Φωτεινή Τσιρίδου, Δικηγόρος, για Κώστας Τσιρίδης & ΔΕΠΕ
2. Μιχάλης Βρυωνίδης, Διευθυντής Τεχνικών Υπηρεσιών ΣΑΛΑ

Ημερομηνία έκδοσης Απόφασης: 6 Μαΐου 2020

Α Π Ο Φ Α Σ Η

Αντικείμενο της παρούσας προσφυγής είναι η απόφαση του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λεμεσού - Αμαθούντας («η Αναθέτουσα Αρχή») να απορρίψει την προσφορά της Κοινοπραξίας ELBIOMECLTD – KARKANIASS.A. («οι Αιτητές») για το Διαγωνισμό αρ. 4/2016 και τίτλο «*Φάση Β2 του αποχετευτικού έργου λυμάτων και ομβρίων της Μείζονος Λεμεσού, Κατασκευή αντλιοστασίου Ζ και αγωγών βαρύτητας και πίεσεως, Συμβόλαιο 10*», για το λόγο ότι δεν πληρούσε ουσιώδεις όρους των εγγράφων του διαγωνισμού. Ο διαγωνισμός κατακυρώθηκε στην Κοινοπραξία JV – Μηχανική Περιβάλλοντος Α.Ε./ S.C.Hadjichristofi Construction Ltd («ο Επιτυχών»).

Ο διαγωνισμός προκηρύχθηκε στις 28.12.2016 με τελευταία ημερομηνία υποβολής προσφορών μετά από παράταση την 12.4.2017 και κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής. Υποβλήθηκαν συνολικά 4 προσφορές μεταξύ των οποίων και η προσφορά των Αιτητών:

A. JV - CYBARCO LTD/HYCOR LTD	8.323.069.25
B. JV- ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ Α.Ε./S.C. HADJICHRISTOFI CONSTRUCTION LTD	8.195.334.25
Γ. JV - ELBIOMECLTD/KARKANIAS ENVIRONMENTAL TECHNOLOGY S.A.	5.837.984.13
Δ. JV - MEDCON LTD/ERACLEOUS ELECTRICAL INSTALLATIONS LTD/MESOGEOS S.A.	7.427.521.66

Οι προσφορές μελετήθηκαν από τους Σύμβουλους Μηχανικούς MWH&I, οι οποίοι παρέδωσαν σχετική έκθεση στην Επιτροπή Αξιολόγησης. Η Επιτροπή αξιολόγησε τις προσφορές και ζήτησε από τους Αιτητές διευκρινίσεις καθότι δεν ήταν ξεκάθαρο εάν η προσφορά τους πληρούσε συγκεκριμένη προϋπόθεση των όρων των εγγράφων του διαγωνισμού. Μετά την αξιολόγηση των διευκρινίσεων που υπέβαλαν οι Αιτητές έγινε εισήγηση, αρχικά από τους Συμβούλους Μηχανικούς και στη συνέχεια από την Επιτροπή Αξιολόγησης (στις 22.9.2017) και το Συμβούλιο Προσφορών (στις 25.9.2017), ότι η προσφορά των Αιτητών δεν πληροί ουσιώδη όρο των εγγράφων του διαγωνισμού που αφορά στην προηγούμενη πείρα στην εκτέλεση παρόμοιου έργου και ως εκ τούτου η προσφορά της απορρίφθηκε ως απαράδεκτη.

Στην ίδια συνεδρίαση, ημερομηνίας 22.09.2017, αποφασίστηκε ότι η χαμηλότερη τιμή από τις προσφορές που έγιναν αποδεκτές και πληρούσαν τα κριτήρια ήταν αυτή της Κοινοπραξίας Μηχανική Περιβάλλοντος Α.Ε./S.C. Hadjichristofi Construction Ltd. Η εισήγηση υιοθετήθηκε από την Ολομέλεια του Συμβουλίου στις 27.09.2017. Η Αναθέτουσα Αρχή με επιστολή της ημερομηνίας 26.10.2017 ενημέρωσε τους Αιτητές για τα αποτελέσματα του διαγωνισμού.

Οι Αιτητές καταχώρησαν ενώπιον της Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών την προσφυγή με αρ.36/2017 αμφισβητώντας τους λόγους αποκλεισμού τους από τον διαγωνισμό, για την οποία η Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών εξέδωσε απόφαση στις 02.05.2018 με την προσβαλλόμενη απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής να

ακυρώνεται. Ο λόγος επιτυχίας της προσφυγής ήταν η παραβίαση του Κανονισμού 7 της ΚΔΠ 242/12 καθώς οι κ. κ. Ron Thomas, Paul Flood, Antonis Ioannou και Anastasios Georgiou που αξιολόγησαν τις προσφορές με τους συμβούλους MWH&I, υπέβαλαν την δήλωση ευσυνειδησίας και αμεροληψίας τους μεταγενέστερα της αξιολόγησης των προσφορών.

Επιπλέον λόγος επιτυχίας ήταν η πλάνη περί τα πράγματα, ως αναφέρει η απόφαση της Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών, η οποία έκρινε ότι η Αναθέτουσα Αρχή λανθασμένα απέρριψε την προσφορά των Αιτητών αφού δεν τίθεται στον όρο 3.3.8(α) υποχρέωση ο κ. Τερζόγλου να είχε εργαστεί στο έργο της Κοινότητας Πεύκων το οποίο οι οικονομικοί φορείς δήλωσαν προς ικανοποίηση άλλης παραγράφου του ίδιου όρου (3.3.8.b).

Η Αναθέτουσα Αρχή προχώρησε μετά την ακυρωτική απόφαση της Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών στην επανεξέταση του διαγωνισμού και αποφάσισε την κατακύρωση του στην Κοινοπραξία Μηχανική Περιβάλλοντος Α.Ε./S.C. Hadjichristofi Construction Ltd, απόφαση όμως που ανακάλεσε στις 04.07.2018, όταν εξεδόθη η απόφαση της Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών στην προσφυγή 19/2018, βάση της οποίας ακυρώθηκαν οι αποφάσεις της Αναθέτουσας Αρχής λόγω παράνομης σύνθεσης της, εξ αιτίας της μη επαρκούς αιτιολόγησης των απουσιών των μελών του Συμβουλίου της.

Ακολούθησε νέα διαδικασία εξέτασης των υποβληθέντων προσφορών, τόσο προς συμμόρφωση με τις αποφάσεις της Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών, όσο και επειδή η Αναθέτουσα Αρχή έκρινε ότι θα έπρεπε να δώσει δικαίωμα ακροάσεως στους 3 προσφοροδότες των οποίων η προσφορά ήταν σε ισχύ (εκτός της JV-CYBARCO λόγω μη ανανέωσης της εγγυητικής της). Αυτό, για να τοποθετηθούν τόσο σε σχέση με πιθανές παραβιάσεις του ανταγωνισμού όσο και σε πιθανή εμπλοκή τους σε ποινικές διαδικασίες έτσι ώστε να κριθεί κατά πόσο πληρούν τα κριτήρια συμμετοχής. Ακολούθησαν προφορικές ακροάσεις και σχετικές διευκρινήσεις με αποτέλεσμα, τόσο για τους Αιτητές όσο και για την Κοινοπραξία Μηχανική Περιβάλλοντος Α.Ε.- S.C. Hadjichristofi Construction Ltd, να κριθεί ότι η λήψη διορθωτικών μέτρων ήταν ικανοποιητική για να μην αποκλειστούν. Η κοινοπραξία JV – Medcon Ltd / Eracleous Electrical Installations Ltd / Mesogeios S.A. αποκλείστηκε από τον διαγωνισμό για λόγους που αφορούσαν την υποβολή ψευδούς δηλώσεως.

Η Επιτροπή Αξιολόγησης συνεδρίασε ξανά στις 18.09.2019 και 07.10.2019 και αφού μελέτησε την έκθεση των εμπειρογνομόνων ημερομηνίας 01.07.2019 κατέληξε:

«α) Να αποκλείσει την κοινοπραξία Medcon / Eracleous Electrical Installations LTD / Mesogeios λόγω ψευδούς δήλωσης, β) ότι η Κοινοπραξία Μηχανική Περιβάλλοντος Α.Ε. - S.C. Hadjichristofi Construction Ltd πληρούσε το κριτήριο της προσωπικής κατάστασης, το κριτήριο της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας καθώς και το κριτήριο της τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας. Περαιτέρω πληρούσε και τις τεχνικές προδιαγραφές, και γ) ότι οι Αιτητές πληρούσαν το κριτήριο της προσωπικής

κατάστασης και της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας αλλά όχι το κριτήριο τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας στο οποίο βρέθηκε ότι υπήρχαν ελλείψεις ως προς τις τεχνικές προδιαγραφές.»

Ακολούθως η Αναθέτουσα Αρχή προέβη σε κατακύρωση του διαγωνισμού στον Επιτυχόντα και ενημέρωσε με επιστολή ημερομηνίας 11.11.2019 τους Αιτητές ότι η προσφορά τους απορρίφθηκε.

Σημειώνουμε ότι οι διαφωνίες των μερών επί των γεγονότων δεν μας έχουν απασχολήσει παρά μόνο εάν αναφέρονται στα πλαίσια των επιχειρημάτων και των θέσεων των δύο μερών.

ΘΕΣΕΙΣ ΑΙΤΗΤΩΝ

Οι Αιτητές, προς υποστήριξη του αιτήματός τους όπως ακυρωθεί η απόφαση του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λεμεσού και Αμαθούντας να κατακυρώσει τον διαγωνισμό στην Κοινοπραξία Michaniki Perivallontos S.A. - S.C. Hadjichristofi Construction Ltd και να απορρίψει την προσφορά τους, προβαίνουν στους ακόλουθους ισχυρισμούς.

Αναφορικά με τον πρώτο λόγο απόρριψης, που αφορούσε την εταιρεία Μάκης Σαββίδης & Υιοί Λτδ, οι Αιτητές απορρίπτουν την θέση της Αναθέτουσας Αρχής ότι ο συντονισμός του υπεργολάβου αυτού από μέρους τους θα ήταν ανέφικτος. Η θέση της Αναθέτουσας Αρχής, βασίζεται στην λανθασμένη υπόθεση ότι η εν λόγω εταιρεία δεν κατείχε εμπειρία στην κατασκευή έργων παρόμοιων με το αντικείμενο

της σύμβασης, διότι σχεδόν όλα τα έργα που υποβλήθηκαν αφορούσαν οδικά έργα και κυρίως ασφαλτοστρώσεις, ενώ οι εργασίες που θα εκτελούσε θα ήταν όλες οι εργασίες πολιτικής μηχανικής. Οι Αιτητές θέτουν δύο επιχειρήματα για να στηρίξουν τον ισχυρισμό τους. Πρώτο, το γεγονός ότι ο υπεργολάβος τους, Μάκης Σαββίδης & Υιοί Λτδ, βάση του περί Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων Νόμος του 2001 (Ν. 29(Ι)/2001), είναι εγγεγραμμένος στην Πρώτη (Α') Τάξη Τεχνικών Έργων για σκοπούς απόκτησης ετήσιας άδειας, με πείρα σε Πρώτης (Α') Τάξης στα Τεχνικά Έργα, που είναι και η ανώτατη κατηγορία κατάταξης που προβλέπεται, ενώ τα έργα πολιτικού μηχανικού που θα κληθεί να εκτελέσει για το συγκεκριμένο έργο σε μεγάλο βαθμό αφορούν μόνο εκσκαφές για το δίκτυο αποχέτευσης και του χώρου εγκατάστασης του αντλιοστασίου. Δεύτερο, αναφέρουν ότι ο υπεργολάβος προσέλαβε ως υπεύθυνο μηχανικό για τις εργασίες πολιτικού μηχανικού του έργου, έμπειρο πολιτικό μηχανικό με μεγάλη εμπειρία σε σύνθετα τεχνικά έργα, γεγονότα που εξέτασε πλημμελώς η Αναθέτουσα Αρχή.

Οι Αιτητές απορρίπτουν και τον δεύτερο λόγο αποκλεισμού τους, ότι δηλαδή δεν υπέδειξαν με ποιο τρόπο ή από ποια θέση θα εργαστούν οι μηχανικοί από τους οποίους θα λάβουν δάνεια εμπειρία, παραπέμποντας στο οργανόγραμμα που υπέβαλαν για να αποδείξουν ότι ο λόγος αυτός δεν ανταποκρίνεται με την πραγματικότητα. Αναφορικά με το δεύτερο μέρος αυτού του λόγου απόρριψης, όπου από την απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής αμφισβητείται τόσο η ενσωμάτωση του Πολιτικού Μηχανικού κ. Παπαϊωάννου στην ομάδα έργου όσο και η

δυνατότητα διοχέτευσης της εμπειρίας του στο εργοτάξιο, οι Αιτητές ισχυρίζονται ότι αυτό δεν ευσταθεί αφού ο κος Παπαϊωάννου αντικατέστησε τον κ. Τέρζογλου που είχε αποχωρήσει, αναλαμβάνοντας όλα τα καθήκοντα της θέσεως και του ρόλου του, με τον ίδιο τρόπο και την ίδια μεθοδολογία. Όλα τα ανωτέρω στοιχεία δίδονταν στην Αναθέτουσα Αρχή αναλυτικά με την σχετική επιστολή των Αιτητών ημερομηνίας 29.05.2019. Ισχυρίζονται επίσης ότι στην έκθεση των εμπειρογνομόνων της 01.07.2019, η οποία υιοθετήθηκε από την Επιτροπή Αξιολόγησης, φαίνεται να μην περιλαμβάνεται το οργανόγραμμα προσωπικού που υπέβαλαν με διευκρινήσεις στις 17.05.2017 πράγμα που τους οδηγεί στο συμπέρασμα ότι οι εμπειρογνώμονες δεν έλαβαν γνώση του περιεχομένου του οργανογράμματος και κατ' επέκταση, δεν το έλαβαν υπ' όψη, διαφορετικά θα κατέληγαν σε άλλη άποψη. Σε κάθε περίπτωση, υπέβαλαν όλα τα απαιτούμενα από τον διαγωνισμό έγγραφα, στο επίπεδο λεπτομέρειας που απαιτούσε ο σχετικός όρος A12. Εάν η Αναθέτουσα Αρχή απαιτούσε περαιτέρω λεπτομέρεια θα μπορούσε να την είχε ζητήσει, δεν μπορούσε όμως να χρεώσει τους Αιτητές με ελλείψεις που δυνατόν να προκλήθηκαν από ασάφεια των όρων (βλέπε Προσφυγή ΑΑΠ 29/2019 Bluewater Energy Services v. ΑΗΚ).

Αναφορικά με τον τρίτο και τέταρτο λόγο απόρριψης τους, οι Αιτητές παραθέτουν τις πρόνοιες του σχετικού όρου A12.3:

«The Tenderer shall here insert a separate memorandum with charts showing details of his proposed programme, from the Commencement Date, in respect to elapsed time in months for all significant operations, periods and milestones.

This programme shall include details of the overall approach and methods to be adopted for each main task, the interrelation between those tasks and the temporary works necessary.».

και ακολούθως απορρίπτουν τους ισχυρισμούς της Αναθέτουσας Αρχής, η οποία αναφορικά με το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης και πρόγραμμα εργασιών έκρινε τα εξής:

- *«Υπάρχει έλλειψη λογικής μεταξύ των διαφόρων εργασιών που υποδεικνύει έλλειψη κατανόησης των διαφόρων επί μέρους εργασιών με τη μεταξύ τους αλληλεπίδραση*
- *Η χρήση γενικευμένης διάρκειας των επιμέρους ηλεκτρομηχανολογικών εργασιών υποδεικνύει έλλειψη κατανόησης του απαιτούμενου χρόνου για σχεδιασμό/έγκριση/αγορά/μεταφορά και τοποθέτηση τους.*
- *Η υπόδειξη ότι αρκετές εργασίες θα αρχίσουν την πρώτη ημέρα του έργου είναι λανθασμένη και αδύνατο να πραγματοποιηθεί, καθιστώντας και για αυτόν το λόγο το υποβληθέν χρονοδιάγραμμα, μη ρεαλιστικό.*
- *Δεν υπόδειξε τον χρόνο για σχεδιασμό και έγκριση των ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων.*
- *Αναφορικά με την τμηματική συμπλήρωση των εργασιών/κυκλοφοριακή διαχείριση, οι θέση της Αναθέτουσας Αρχής είναι ότι δεν δόθηκαν από τους Αιτητές ημερομηνίες επομένως δεν μπορεί να επιβεβαιωθεί ότι πληρούνται οι απαιτήσεις.»*

αναφέροντας ότι εναπόκειται στον κάθε προσφοροδότη να επιλέξει την μέθοδο και την προσέγγιση του, νοουμένου πάντα ότι η ολοκλήρωση του Έργου θα γινόταν εντός του χρόνου των 20 μηνών. Παράλληλα, όσον αφορά την τμηματική συμπλήρωση εργασιών, πουθενά στο έντυπο 12.10 που κοινοποιήθηκε στους προσφοροδότες με την Διευκρινιστική/Τροποποιητική Εγκύκλιο αρ. 2 δεν απαιτείτο η καταγραφή ημερομηνιών στο πρόγραμμα, παρά μόνο να υποδειχτούν οι εργασίες που θα εκτελούνταν κατά τις περιόδους εκάστης τμηματικής συμπλήρωσης με βάση τις απαιτήσεις του εν λόγω εντύπου. Παρ' όλα αυτά η Αναθέτουσα Αρχή είχε την

δυνατότητα εάν επιθυμούσε, να ζητήσει περαιτέρω λεπτομέρειες μέσω διευκρινήσεων ενώ, με βάση τους όρους του συμβολαίου εργολαβίας FIDIC, ο ανάδοχος οφείλει εντός 28 ημερών από την παραλαβή ειδοποίησης έναρξης εργασιών να υποβάλει στον μηχανικό της στην Αναθέτουσα Αρχή λεπτομερές πρόγραμμα εργασιών. Επίσης, διάφορες άλλες πρόνοιες του συμβολαίου αυτού (βλέπε όρο 8.3 του FIDIC),¹ επιτρέπουν στον ανάδοχο να αναθεωρεί συνεχώς το πρόγραμμα εργασιών κάτι που έχει ως αποτέλεσμα οποιεσδήποτε τυχόν ασάφειες ή ακόμα και λάθη στο πρόγραμμα να μπορούν να θεραπευτούν, όχι απλά σε μεταγενέστερο στάδιο, αλλά καθ' όλη τη διάρκεια του Έργου.

---

¹*The Contractor shall submit a detailed time programme to the Engineer within 28 days after receiving the notice under Sub-Clause 8.1 [Commencement of Works]. The Contractor shall also submit a revised programme whenever the previous programme is inconsistent with actual progress or with the Contractor's obligations. Each programme shall include:*

- (a) the order in which the Contractor intends to carry out the Works, including the anticipated timing of each stage of design (if any), Contractor's Documents, procurement, manufacture of Plant, delivery to Site, construction, erection and testing,*
- (b) each of these stages for work by each nominated Subcontractor (as defined in Clause 5 [Nominated Subcontractors],*
- (c) the sequence and timing of inspections and tests specified in the Contract,*
- (d) a supporting report which includes:*
  - (i) a general description of the methods which the Contractor intends to adopt, and of the major stages, in the execution of the Works, and*
  - (ii) details showing the Contractor's reasonable estimate of the number of each class of Contractor's Personnel and of each type of Contractor's Equipment, required on the Site for each major stage.*

Unless the Engineer, within 21 days after receiving a programme, gives notice to the Contractor stating the extent to which it does not comply with the Contract, the Contractor shall proceed in accordance with the programme, subject to his other obligations under the Contract. The Employer's Personnel shall be entitled to rely upon the programme when planning their activities.

If, at any time, the Engineer gives notice to the Contractor that a programme fails (to the extent stated) to comply with the Contract or to be consistent with actual progress and the Contractor's stated intentions, the Contractor shall submit a revised programme to the Engineer in accordance with this Sub-Clause.»

Οι Αιτητές προβαίνουν στην γραπτή τους αγόρευση σε λεπτομερή απάντηση και απόρριψη των ισχυρισμών της προσβαλλόμενης απόφασης σε σχέση με το πρόγραμμα εργασιών, η οποία παρατίθεται σε υποσημείωση κατωτέρω².

2

1. Σε σχέση με την κατηγορία «Γενικά», λανθασμένα έχει δημιουργηθεί η εντύπωση ότι «όλες αυτές οι εργασίες ξεκινούν την πρώτη ημέρα». Για τις εργασίες αυτές που αναφέρονται στα Γενικά, έχει προηγηθεί το διάστημα των 28 ημερών από την λήψη της επιστολής αποδοχής («Letter of Acceptance») μέχρι τη σύναψη της σύμβασης (ως προνοεί ο όρος 1.6 των Όρων FIDIC). Η περίοδος αυτή δεν είναι περίοδος αργίας για τον Ανάδοχο, αλλά εργασιών και μάλιστα υπάρχουν και παραδοτέα, όπως ορίζουν οι ίδιοι οι όροι του Διαγωνισμού. Συγκεκριμένα, ο όρος 1.2.1. στον Τόμο 3 – Technical Specifications, εντός 7 ημερών από τη λήψη του Letter of Acceptance να υποβάλει στον εργοδότη συγκεκριμένα πλάνα και λεπτομέρειες.
2. Σε σχέση με την παράγραφο 3(α) της Προσβαλλόμενης Απόφασης, οι οικοδομικές εργασίες δεν έχουν διαχωριστεί σε προμήθεια, μεταφορά και τοποθέτηση. Ο διαχωρισμός αυτός έχει γίνει μόνο στον ηλεκτρομηχανολογικό εξοπλισμό που ενσωματώνεται στην κατασκευή του αντλιοστασίου.

Από την άλλη, η επιχωμάτωση για τοπιστότευξη η οποία αναφέρεται στην ίδια παράγραφο (άρθρο 2.1.4 του χρονοδιαγράμματος) αφορά εργασίες διαμόρφωσης εδάφους με κλίση μικρότερη των 10 μοιρών ή κάλυψης θεμελίων, απαραίτητες για την διαμόρφωση του περιβάλλοντα χώρου όπου θα κατασκευαστεί το αντλιοστάσιο ώστε να μπορούν να ληφθούν υδραυλικά υψόμετρα κ.τ.λ. σύμφωνα πάντα με τους κανόνες της τέχνης και της επιστήμης.

3. Σε σχέση με την παράγραφο 3(β) της Προσβαλλόμενης Απόφασης, αυτό που αναφέρεται στο χρονοδιάγραμμα είναι ότι για κάθε μία φάση ηλεκτρομηχανολογικών εργασιών, προμήθεια – μεταφορά – τοποθέτηση, αντιστοιχεί ένα συγκεκριμένο χρονικό περιθώριο μέσα στο οποίο η κάθε φάση εργασίας θα έχει ολοκληρωθεί. Για παράδειγμα η προμήθεια όλου του Η/Μ εξοπλισμού θα ολοκληρωθεί εντός 124 ημερών.

Δηλαδή μέσα σε αυτό το διάστημα θα γίνει η απαραίτητη επικοινωνία με τους προμηθευτές και κατασκευαστές του εξοπλισμού, θα οριστικοποιηθούν τα τεχνικά στοιχεία αυτού, προς ικανοποίηση των απαιτήσεων των όρων του Διαγωνισμού, θα λυθούν τα όποια τεχνικά ζητήματα και θα ανατεθούν οι σχετικές παραγγελίες. Οι 124 ημέρες υποδεικνύουν ότι σε αυτό το χρονικό περιθώριο θα έχουν ολοκληρωθεί οι παραγγελίες του έργου και όχι ότι ο κάθε εξοπλισμός θέλει τόσες ημέρες για την προμήθεια του. Οι φάσεις αυτές εργασίας για τον κάθε Η/Μ εξοπλισμό μπορούν να εξελίσσονται παράλληλα.

4. Σε σχέση με την παράγραφο 3(γ), το τι απαιτεί το Addendum 2 είναι να μην εκτελεστούν εργασίες σε συγκεκριμένες περιόδους, περιλαμβανομένων των καλοκαιρινών μηνών, συγκεκριμένα μεταξύ 15 Ιουνίου και 31 Αυγούστου (βλ. Μέρος Α. Sectional Completions – Sectional Completion 9 του Addendum 2). Σε πλήρη συμμόρφωση με τα απαιτούμενα, στην υλοποίηση του χρονοδιαγράμματος έχουν ληφθεί υπόψη όλες αυτές οι περίοδοι αργίας, και καμία εργασία δεν υλοποιείται κατά τους καλοκαιρινούς μήνες που ορίζονται στο Addendum 2.

Στην Έκθεση Εμπειρογνώμωνων, κάτω από το σημείο 5.2.3. Work Programme, οι Εμπειρογνώμονες ΑΑ λένε ότι οι ημερομηνίες των καλοκαιρινών μηνών μεταξύ των οποίων δεν πρέπει να εκτελούνται εργασίες δεν έχουν σημειωθεί ως “Key Dates” στο πρόγραμμα επομένως δεν μπορεί να διακριβωθεί κατά πόσο έχει υπάρξει συμμόρφωση εκ μέρους Αιτήτρια.

Κατ’ αρχάς, πουθενά στο Addendum 2 δεν απαιτεί να σημειωθούν οι περίοδοι αργίας ως Key Dates, παρά μόνο να μην εκτελεστούν εργασίες κατά τη διάρκεια αυτών, κάτι με το οποίο έχει συμμορφωθεί η Αιτήτρια. Το γεγονός ότι δεν σημειώθηκαν οι αργίες ως Key Dates δεν μπορεί να συνιστά απόκλιση από τις απαιτήσεις του διαγωνισμού.

Πέραν τούτου, διαπιστώνουμε το εξής περίεργο. Εντελώς αντίθετα από αυτό που απαιτεί το Addendum 2, στην Προσβαλλόμενη Απόφαση η Αναθέτουσα Αρχή λέει ότι δήθεν δεν υποδεικνύονται οι εργασίες που πρέπει να εκτελεστούν κατά τους καλοκαιρινούς μήνες ως απαιτεί το Addendum 2. Μα το Addendum 2 δεν απαιτεί αυτό που λέει η Αναθέτουσα Αρχή αλλά να μην γίνονται εργασίες κατά τους καλοκαιρινούς μήνες. Άρα πως γίνεται να κρίνεται μη ικανοποιητικό το πρόγραμμα που υπέβαλε της Αιτήτριας για το λόγο αυτό; Εμφανής η πλάνη.

5. Σε σχέση με την παράγραφο 3(δ), για την ετοιμασία μελέτης/σχεδίου γίνεται αρκετή και αναλυτική αναφορά στην κατηγορία «Γενικά» για όλα όσα απαιτούνται προκειμένου να ξεκινήσουν οι εργασίες. Αναφέρονται ξεκάθαρα η ημέρα υποβολής της μελέτης του έργου και το περιθώριο έγκρισης της, η ημέρα υποβολής των τεχνικών φυλλαδίων του εξοπλισμού που θα χρησιμοποιηθούν, η υποβολή των shopdrawings με τους απαραίτητους υπολογισμούς, τα method statements των εργασιών και άλλα.

Σχετικά με την αναφορά της Αναθέτουσας Αρχής στην έκθεση γεγονότων που παραθέτει με την γραπτή της αγόρευση και τον ισχυρισμό ότι οι δύο εταιρείες της Αιτήτριας κοινοπραξίας δεν έχουν εμπειρία σε παρόμοιας φύσης έργα, ενώ γενικά φαίνεται να αμφισβητείται και η τεχνική επάρκεια των Αιτητών να εκτελέσουν επιτυχώς το έργο, αυτοί σημειώνουν τα εξής:

- « - Οι δύο εταίροι της Αιτήτριας, δηλαδή η ΚΑΡΚΑΝΙΑΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ Α.Ε. και η ELBIOMEC LTD, συμμετέχουν σε κοινοπρακτικό σχήμα με συνολικό ποσοστό συμμετοχής 80% που τους ανατέθηκε από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων (ΤΑΥ) δυνάμει του διαγωνισμού ΤΑΥ 12/2017, για έργο που αφορά την κατασκευή και λειτουργία για 20 έτη τριτοβάθμιου βιολογικού σταθμού και 61 αντλιοστασίων για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων της κοινότητας Σολέας. Επισυνάπτεται ως Παράρτημα Γ επιστολής ανάθεσης της σχετικής σύμβασης από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων και το κοινοπρακτικό όπου φαίνονται τα ποσοστά συμμετοχής των εταίρων της Αιτήτριας,
- Η εταιρία ELBIOMEC LTD ήταν αποκλειστικός υπεργολάβος ηλεκτρομηχανικών εγκαταστάσεων σε πολλά έργα, ενδεικτικά αναφέρουμε τον βιολογικό σταθμό επεξεργασίας στραγγισμάτων και βοθρολυμάτων στο ΧΥΤΑ Πάφου, και τον βιολογικό σταθμό επεξεργασίας στραγγισμάτων στην ΟΕΔΑ Λάρνακας – Αμμοχώστου. Τα πιο πάνω υποδείχτηκαν στην Αναθέτουσα Αρχή από την Αιτήτρια με επιστολή ημερ. 17/5/2017.
  - Η εταιρία ΚΑΡΚΑΝΙΑΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ Α.Ε ιδρύθηκε το 1980 και εξειδικεύετε στην μελέτη, κατασκευή, λειτουργία και συντήρηση εγκαταστάσεων επεξεργασίας αστικών και βιομηχανικών λυμάτων. Στην μακροχρόνια πορεία της έχει κατασκευάσει πάνω από 300 έργα, και τα τελευταία δέκα έτη έχει κατασκευάσει 55 έργα επεξεργασίας λυμάτων εκ των οποίων πολλά αφορούν τριτοβάθμια επεξεργασία αστικών λυμάτων, και λειτουργεί και συντηρεί πολλά από αυτά στην Ελλάδα και στα Βαλκάνια.»

Ως εκ των ανωτέρω θεωρούν ότι οι αμφιβολίες της Αναθέτουσας Αρχής σχετικά με την εμπειρία των εταίρων τους και γενικότερα την τεχνική ικανότητα των ιδίων να εκτελέσουν το Έργο δεν μπορεί να δικαιολογηθούν από τα ενόπιον της πραγματικά γεγονότα. Σημειώνουν δε πως θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι η προσφορά τους δεν

αποκλείστηκε στο πρώτο στάδιο αξιολόγησης, όπου εξετάζονται κριτήρια συμμετοχής, δάνεια εμπειρία και προηγούμενη εμπειρία.

Οι Αιτητές προχωρούν επίσης στον ισχυρισμό ότι σε σχέση με όλους τους λόγους απόρριψης στην Προσβαλλόμενη Απόφαση, η έρευνα στην οποία προέβη η Αναθέτουσα Αρχή δεν ήταν η επιβαλλόμενη υπό τις περιστάσεις.

Αναφορικά με τον πρώτο λόγο απόρριψης, οι Αιτητές δηλώνουν ότι η Αναθέτουσα Αρχή όφειλε να εξετάσει την εμπειρία των υπαλλήλων του Υπεργολάβου Α' που αναφέρονται στο οργανόγραμμα προσωπικού, προτού καταλήξει σε συμπεράσματα αναφορικά με την εμπειρία των υπεργολάβων και την ικανότητα συντονισμού αυτών. Αν το έπραττε, θα διαπίστωνε ότι τα πρόσωπα από τα οποία θα δανειζόταν εμπειρία η Αιτήτρια για το Έργο είναι άκρως καταξιωμένα, έμπειρα και ικανά για να το εκτελέσουν. Ειδική μνεία και χάριν παραδείγματος κάνουν ως προς το πρόσωπο του κ. Βουρβουλάκη (πολιτικός μηχανικός – υπάλληλος του Υπερβολάβου Α) ο οποίος αναφέρεται ρητά ως ο δομικός μηχανικός (*structural engineer*) και ο υπεύθυνος επί τόπου (*field manager*), ο οποίος έχει πλούσια εμπειρία από παρόμοιας και άλλης φύσης έργα ως πολιτικός μηχανικός και την οποία, ισχυρίζονται, οι Εμπειρογνώμονες της Αναθέτουσας Αρχής και κατ' επέκταση η Αναθέτουσα Αρχή, παρέλειψαν να λάβουν υπόψη.

Αναφορικά με τον δεύτερο λόγο απόρριψης οι Αιτητές επανέρχονται στο θέμα αντικατάστασης του κ. Τέρζογλου με τον κ. Παπαιωάννου για να επαναλάβουν ότι, εάν η Αναθέτουσα Αρχή εξέταζε το ζήτημα, θα αντιλαμβανόταν ότι ο κ. Παπαιωάννου αναλάμβανε πλήρως τα καθήκοντα του κ. Τέρζογλου ενώ οι

αναφορές σε ασυμπλήρωτο και άνευ ονομάτων οργανόγραμμα αποκαλύπτει την εμφανή πλάνη της Αναθέτουσας Αρχής η οποία, μη έχοντας προβεί στην δέουσα έρευνα απέρριψε τους Αιτητές ενώ στην πραγματικότητα αυτοί είχαν υποβάλει ένα πλήρες και δεόντως συμπληρωμένο οργανόγραμμα.

Τον ισχυρισμό τους για παράλειψη διενέργειας δέουσας έρευνας εκ μέρους της Αναθέτουσας Αρχής σχετικά με τον τρίτο λόγο απόρριψης υποστηρίζουν με την εξής αναφορά από την έκθεση των εμπειρογνομόνων:

«a full review has not been undertaken, but the following identifies some issues/concerns».

την οποία θεωρούν παραδοχή των συμβούλων ότι δεν προέβησαν σε πλήρη εξέταση όλου του υλικού που υπέβαλαν οι Αιτητές σε σχέση με το πρόγραμμα εργασιών. Αυτό εξηγεί, κατά την άποψη τους, τα λανθασμένα συμπεράσματα της Αναθέτουσας Αρχής.

Τις άνω αναφορές τους για έλλειψη δέουσας έρευνας αναφορικά με τους τρεις λόγους απόρριψης, οι Αιτητές συνοδεύουν και με την παρατήρηση ότι η Αναθέτουσα Αρχή είχε την δυνατότητα να ζητήσει διευκρινήσεις για όλα τα αναφερόμενα ζητήματα αλλά δεν το έπραξε. Συμπληρώνουν μάλιστα ότι το δικαίωμα της Αναθέτουσας Αρχής για διευκρινήσεις μετατρέπεται σε υποχρέωση όπου αυτό επιβάλλεται για την διεξαγωγή δέουσας έρευνας, ενώ ταυτόχρονα ισχυρίζονται ότι οι μόνες ουσιαστικές διευκρινήσεις που ζήτησε η Αναθέτουσα Αρχή ήταν το ζήτημα με την φερόμενη εμπλοκή της ΚΑΡΚΑΝΙΑΣ σε καταγγελία

ενώπιον της Ελληνικής Επιτροπής Ανταγωνισμού, ενώ από τους λόγους απόρριψης της προσφοράς στην Προσβαλλόμενη Απόφαση, πλην του θέματος του κ. Παπαϊωάννου το οποίο προέκυψε λόγω της αποχώρησης του κ. Τέρζογλου, η Αναθέτουσα Αρχή δεν ζήτησε καμία διευκρίνιση για κανένα από τους λόγους για τους οποίους απέρριψε την προσφορά των Αιτητών.

Οι Αιτητές προβάλλουν επίσης τον ισχυρισμό ότι η προσβαλλόμενη απόφαση λήφθηκε κατά παράβαση των προνοιών του περί Ρύθμισης των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων και για Συναφή Θέματα Νόμου του 2016 (Ν. 73(Ι)/2016) σε σχέση με τους λόγους απόρριψης που αφορούν δάνεια εμπειρία και την ικανότητα των υπεργολάβων των Αιτητών και παραπέμπουν στο άρθρο 63 (3) του Νόμου 73(Ι)/2016³, βάση του οποίου η Αναθέτουσα Αρχή όφειλε να ζητήσει από τους Αιτητές να αντικαταστήσουν οποιονδήποτε από τους φορείς ο οποίος κρινόταν ανεπαρκής και όχι να απορρίψει την προσφορά τους στην βάση αυτού του λόγου. (βλέπε απόφαση της Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών ημερομηνίας 23.11.2017 στην *Ιεραρχική Προσφυγή Αρ. 27/2017 KS SOCRATOUS LTD vs ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ*⁴).

---

³ «Η αναθέτουσα αρχή ελέγχει, σύμφωνα με τα άρθρα 59, 60 και 61 κατά πόσον οι φορείς στις ικανότητες των οποίων ο οικονομικός φορέας προτίθεται να στηριχθεί, πληρούν τα σχετικά κριτήρια επιλογής και κατά πόσον συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού σύμφωνα με το άρθρο 57. Η αναθέτουσα αρχή απαιτεί από τον οικονομικό φορέα να αντικαταστήσει ένα φορέα που δεν πληροί σχετικό κριτήριο επιλογής ή στο πρόσωπο του οποίου συντρέχουν υποχρεωτικοί λόγοι αποκλεισμού. Η αναθέτουσα αρχή δύναται να απαιτήσει από τον οικονομικό φορέα, να αντικαταστήσει ένα φορέα στο πρόσωπο του οποίου συντρέχουν μη υποχρεωτικοί λόγοι αποκλεισμού.»

⁴ «Εκείνο το οποίο με το εν λόγω άρθρο επιδιώκεται είναι οι προσφέροντες οι οποίοι στηρίζονται σε τρίτο φορέα - τρίτους φορείς - να μην αποκλείονται όταν ο τελευταίος/οι δεν πληρούν τα κριτήρια επιλογής αλλά να έχουν μια δεύτερη ευκαιρία όταν διαπιστώνεται από την Αναθέτουσα Αρχή ότι ο τρίτος φορέας δεν πληροί τα κριτήρια επιλογής να τον αντικαταστήσουν. Σκοπός του άρθρου είναι ο περιορισμός του αποκλεισμού των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και όχι η καταστράτηγηση των αρχών της ίσης μεταχείρισης των προσφοροδοτών, της αρχής της διαφάνειας και του υγιούς ανταγωνισμού.»

Τέλος, οι Αιτητές ισχυρίζονται ότι η Προσβαλλόμενη Απόφαση λήφθηκε κατά παράβαση των αρχών της χρηστής διοίκησης, της καλής πίστης και της ίσης μεταχείρισης των προσφοροδοτών. Αυτά κατά την άποψη τους στηρίζονται:

«

- *Πρώτον, στην διαφορετική αντιμετώπιση της προσφοράς των Αιτητών με αυτή του Ενδιαφερομένου Μέρους από την Αναθέτουσα Αρχή σε σχέση με το πρόγραμμα εργασιών και την τμηματική συμπλήρωση εργασιών, παραβιάζοντας την αρχή της καλής πίστης ενήργησε με τρόπο ασυνεπή και, παραβιάζοντας την αρχή της ίσης μεταχείρισης, αντί να έχει την ίδια αντιμετώπιση με αυτή που είχε έναντι του Ενδιαφερομένου Μέρους, ή έστω ζητώντας διευκρινίσεις, προχώρησε και απέρριψε την προσφορά τους για δήθεν μη ικανοποιητικό πρόγραμμα εργασιών.*
- *Δεύτερον, και πάλι σε σχέση με το πρόγραμμα εργασιών και τον τρίτο και τέταρτο λόγο απόρριψης, η Αναθέτουσα Αρχή δεν ζήτησε καμία διευκρίνηση σε σχέση με αυτό ούτε και εξέφρασε ποτέ οποιαδήποτε ανησυχία. Τα μόνα ζητήματα για τα οποία ζητήθηκαν διευκρινήσεις αφορούσαν τα θέματα για τα οποία αποφάνθηκε υπέρ των Αιτητών η Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών στην Αρχική Απόφαση και την καταγγελία στην ΕΠΑ Ελλάδος. Στην συνέχεια όμως, προχώρησε και απέρριψε την προσφορά τους για τους λόγους εκείνους για τους οποίους δεν ζήτησε οποιαδήποτε διευκρίνηση. Αυτά συνιστούν αντιφατική στάση της Αναθέτουσας Αρχής και άنيση μεταχείριση των προσφοροδοτών ενώ καταδεικνύουν ότι η Αναθέτουσα Αρχή ενήργησε με αρνητική προκατάληψη εναντίον τους, ψάχνοντας κάθε δυνατό τρόπο να απορρίψει την προσφορά τους και παραβιάζοντας κάθε αίσθημα δικαίου. Στο σημείο αυτό οι Αιτητές παρατηρούν ότι οι Εμπειρογνώμονες στην έκθεση τους αξιολογούν τους Υποεργολάβους των Αιτητών με “Pass”, θέση την οποία αναίρεσαν όταν στις 29.08.2019 τους ζητήθηκε γραπτώς από την Αναθέτουσα Αρχή να αξιολογήσουν την εμπειρία του Υποεργολάβου Μάκη Σαββίδη κ Υιοί Ατδ. Επανήλθαν τότε οι Εμπειρογνώμονες ισχυριζόμενοι ότι, αν και υποβλήθηκε μεγάλη λίστα με προηγούμενα έργα του Υπεργολάβου Α, αυτά δεν ήταν παρόμοιας φύσης με το Έργο και ως εκ τούτου υπάρχουν αμφιβολίες για τον συντονισμό των υπεργολάβων και την ικανότητα του Υπεργολάβου Α. Η θέση των Αιτητών είναι ότι όλα αυτά αποδεικνύουν μια εμφανή αρνητική προκατάληψη εναντίον τους.*
- *Τρίτον, στην αρνητική προκατάληψη της Αναθέτουσας Αρχής να παροτρύνει τους Εμπειρογνώμονες, επί σημείου που είχαν ήδη αξιολογήσει θετικά (έδωσαν Pass), να επανέλθουν με επιπρόσθετη τοποθέτηση στο θέμα εμπειρίας του*

υποεργολάβου πράγμα που έφερε ως αποτέλεσμα την διαφοροποίηση της αρχικής τους θέσης.

- *Τέταρτον, απαντώντας σε σχετική θέση της Αναθέτουσας Αρχής ότι το μεγάλο ποσοστό υποεργολαβίας στο οποίο βασίζονταν οι Αιτητές έθετε εν αμφιβόλω τον συντονισμό των εργασιών, αναφέρουν ότι ενώ οι όροι του διαγωνισμού επιτρέπουν την χρήση υπεργολάβων μέχρι 50% του συνολικού κόστους κατασκευής (βλ. Annex 2.1. του Τόμου 1, Μέρος 2) και, ενώ κρίθηκε από τους Εμπειρογνώμονες στην Έκθεση τους ότι το ποσοστό υπεργολαβίας στην προσφορά των Αιτητών φτάνει περίπου το 38%, δηλαδή εντός του επιτρεπτού ορίου, η Αναθέτουσα Αρχή προέβη σε άنيση μεταχείριση των προσφοροδοτών, τοποθετώντας τους Αιτητές σε μειονεκτική θέση έναντι του Ενδιαφερόμενου Μέρους με την απόφαση της να απορρίψει την προσφορά τους λόγω μεγάλου ποσοστού υπεργολαβίας.»*

ΘΕΣΕΙΣ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑΣ ΑΡΧΗΣ

Αναφορικά με τον πρώτο λόγο απόρριψης, λόγω του υποεργολάβου *Μάκης Σαββίδης και Υιοί Ατδ*, η Αναθέτουσα Αρχή αποδέχεται μεν ότι υπάρχουν τάξεις σε σχέση με τις κατηγορίες Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων σε βάση τον περί Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Νόμο του 2001 αλλά ερμηνεύει ότι κατηγορία Α σημαίνει πως αυτοί που την κατέχουν μπορούν να εκτελέσουν έργα κάποιας συγκεκριμένης αξίας. Το έργο αυτό του Δημοσίου απαιτεί εξειδικευμένη γνώση που, για να μπορέσει μια εταιρεία τάξης Α να το εκτελέσει, απαιτείται σύμφωνα με τους όρους του διαγωνισμού και συγκεκριμένη εμπειρία. Άρα, μέσω των όρων του παρόντος διαγωνισμού δεν είναι το μοναδικό ζητούμενο μια εταιρεία να έχει άδεια Α' Τάξης τεχνικών έργων όπως η συγκεκριμένη, αλλά πρέπει να έχει και πείρα σε συγκεκριμένου είδους κατασκευές/έργα. Η συγκεκριμένη εταιρεία η οποία δηλώθηκε ότι θα εκτελέσει σημαντικό μέρος του έργου, δεν κατέχει εμπειρία στην κατασκευή έργων παρόμοιων με το αντικείμενο

της σύμβασης διότι όλα τα έργα που υποβλήθηκαν αφορούν οδικά έργα και κυρίως ασφαλοστρώσεις. Οι Αιτητές δεν έπεισαν ότι μπορούν να εκτελέσουν με επιτυχία το έργο αφού οι εταιρείες που θα δάνειζαν την εμπειρία δεν έπεισαν πως θα την διοχετεύσουν ενώ ο Υπεργολάβος, επειδή δεν κατείχε την απαραίτητη εμπειρία, δεν απέδειξε πως ο συντονισμός του με τους υπόλοιπους θα ήταν επιτυχής. Σε σχέση με την πρόσληψη του κ. Παναγιώτη Βουρβουλάκη ως υπεύθυνου πολιτικού μηχανικού, παρουσιάζεται πρόβλημα διότι δεν δόθηκαν επαρκείς εξηγήσεις από τους Αιτητές πως η γνώση κάποιων προσώπων θα διοχετευτεί στο έργο σύμφωνα με τον όρο 7.2.6 του Τόμου 1 των όρων του διαγωνισμού.

Ακολούθως η Αναθέτουσα Αρχή παραθέτει το άρθρο 7.2.6:

«7.2.6 The study of documents during technical evaluation shall not be a simple conformity check to ensure that all documents are submitted, but the contents of the documents will be analysed to ensure that they are complete and that they describe solutions that fully comply with the specified requirements.».

το πνεύμα του οποίου είναι ότι ναι μεν το ελάχιστο των απαιτήσεων σε σχέση με τα προσόντα του προσφοροδότη πρέπει να πληρούται, πράγμα που έγινε στην συγκεκριμένη περίπτωση, αλλά πέραν αυτού «θα πρέπει να δίνεται με πειστικότητα και μια εικόνα ικανοποίησης για τα προσόντα του προσφοροδότη και μια σιγουριά ότι μπορεί να διεκπεραιώσει και να αποπερατώσει το έργο με επιτυχία» και αυτό δεν έγινε από τους Αιτητές. Η κρίση αυτή έγκειται στην διακριτική ευχέρεια της Αναθέτουσας Αρχής και κατ' επέκταση των συμβούλων της αφού ως εμπειρογνώμονες είναι σε θέση, συνυπολογίζοντας όλα τα δεδομένα, να

καταλήξουν σε συμπέρασμα εάν είναι σε θέση να ανατεθεί ο διαγωνισμός στους Αιτητές ή όχι.

Η Αναθέτουσα Αρχή θεωρεί τους ισχυρισμούς των Αιτητών επί του δεύτερου λόγου απόρριψης, που αφορά το οργανόγραμμα του προσωπικού, ανυπόστατους και παραπλανητικούς. Με την προσφορά οι Αιτητές είχαν υποβάλει Πίνακα-Οργανόγραμμα θέσεων προσωπικού χωρίς ονόματα ενώ, κατόπιν ζητηθέντων διευκρινήσεων, υπέβαλαν στις 17.05.2017 πίνακα προσωπικού των δύο εταιρειών χωρίς να υποδεικνύουν όμως από ποια θέση θα εργάζονταν οι Μηχανικοί, από τους οποίους η Κοινοπραξία θα ελάμβανε δάνεια εμπειρία. *«Αυτό που έκαναν, μετά από διευκρινήσεις που τους ζητήθηκαν, ήταν να ετοιμάσουν ένα οργανόγραμμα προσθέτοντας κάποια ονόματα σε κάποιες θέσεις χωρίς πάλι να εξηγούν πως αυτά τα πρόσωπα θα συνεργαστούν, με ποιο τρόπο θα δουλέψουν και πως η εμπειρία που θα δανειστεί η κοινοπραξία από τους υπεργολάβους θα διοχετευτεί στο έργο. Επομένως, ο τρόπος που παρέθεσαν οι Αιτητές το οργανόγραμμα τους δεν είναι αρκετός, ούτε ικανοποιητικός και ούτε κατατοπιστικός. Αντιθέτως γεννά πολλά ερωτηματικά για τον τρόπο λειτουργίας του όλου οικοδομήματος των εμπλεκόμενων εταιρειών.»*

Στο θέμα της αντικατάστασης του κ. Τερζόγλου από τον κ. Παπαϊωάννου ήταν αδύνατο από το υποβληθέν χωρίς ονόματα οργανόγραμμα να γίνει αντιληπτό με ποιο τρόπο ο δεύτερος θα ενσωματωνόταν στην ομάδα του έργου ενώ, η πολύ υψηλή θέση που κατείχε ο κ. Τερζόγλου και κατ' επέκταση ο κ. Παπαϊωάννου στην δομή του οργανογράμματος, γεννούσε και πάλι αμφιβολίες για το πώς θα εργαστεί

το πρόσωπο αυτό στο έργο. Επιπρόσθετα η Κοινοπραξία απέτυχε να επιβεβαιώσει κατά πόσο ο κος Παπαϊωάννου θα ευρίσκεται στο εργοτάξιο επί συνεχούς βάσεως και τι ρόλο θα έχει σε πρακτικό επίπεδο στην εξέλιξη του έργου. Παραπλανητικό και αναληθή χαρακτηρίζει η Αναθέτουσα Αρχή και τον ισχυρισμό των Αιτητών ότι το συνημμένο στην επιστολή τους της 17.05.2017 οργανόγραμμα προσωπικού δεν εδόθη στους Συμβούλους και παραθέτουν απόσπασμα από την έκθεση των Συμβούλων προς απόδειξη του αντιθέτου:

«Staffing levels

Details are provided together with organization chart. It includes a generic description of roles named on the organization chart but no names assigned to each role as requested in 12.2. Signature box on form 12.2 has also not been signed. Furthermore, the organization chart does not indicate how the two persons seconded from the entities providing technical support will fit into the structure in a senior role to ensure that they provide effective technical support.».

Επί του τρίτου και τέταρτου λόγου απόρριψης η Αναθέτουσα Αρχή σχολίασε, κατ' αρχήν, τα πρώτα δύο από τα έξη τμήματα του προγράμματος των Αιτητών, αναφέροντας ότι στο τμήμα «Γενικά» περιλαμβάνονται αρκετές εργασίες οι οποίες υποδεικνύεται ότι ξεκινούν την πρώτη μέρα. Το Συμβούλιο έκρινε ότι όλες αυτές οι εργασίες είναι αδύνατο να γίνουν την πρώτη μέρα ή ακόμη τις πρώτες 2-3 βδομάδες καθιστώντας το μη ρεαλιστικό και μη εφαρμόσιμο αφού με τον τρόπο που υποβλήθηκε μας οδηγεί σε ασφαλή συμπέρασμα ότι δεν θα ολοκληρωνόταν το έργο εντός της προθεσμίας. Στο τμήμα «Αντλιοστάσιο» εντοπίζει προβλήματα τα οποία

παρατίθενται στην υποσημείωση κατωτέρω ⁵ ενώ η κρίση της τόσο για το τμήμα «Γενικά» όσο και για το τμήμα «Αντλιοστάσιο» δίδονται στην υποσημείωση ⁶.

Αναφορικά με την τμηματική συμπλήρωση των εργασιών/κυκλοφοριακή διαχείριση και την τοποθέτηση των Αιτητών στην γραπτή τους αγόρευση:

«...σύμφωνα το με τον όρο 2.25 του Τόμου 1, Μέρος 1, η διάρκεια της σύμβασης είναι 20 μήνες οπότεν το πρόγραμμα εργασιών έπρεπε να ολοκληρώνεται εντός του εν λόγω χρονικού διαστήματος. Αυτή είναι και η κύρια προϋπόθεση σε σχέση με το πρόγραμμα εργασιών που υποβάλει ο κάθε οικονομικός φορέας.

Σύμφωνα δε με τις οδηγίες και τους όρους του διαγωνισμού, δεν υπήρχε οποιαδήποτε υποχρέωση για υποβολή του προγράμματος εργασιών σε συγκεκριμένο τύπο ή μορφή διαχωρισμένο σε συγκεκριμένα τμήματα και δεν απαιτεί να υπάρχει κάποια συγκεκριμένα σειρά για την διεκπεραίωση την εργασιών παρά μόνο να υποδειχτεί.

Αποτελεί θέση μας ότι είναι έκδηλο από το λεκτικό του πιο πάνω όρου του Διαγωνισμού ότι εναπόκειται στον κάθε προσφοροδότη να επιλέξει την

5

- Η κατασκευή του αντλιοστασίου έχει διαχωριστεί σε πολλές υποκατηγορίες αλλά φαίνεται ότι η λογική σειρά μεταξύ τους περιέχει λάθη όπως για παράδειγμα η επιχωμάτωση για τοποθέτηση που θα έπρεπε να είναι μια από τις τελευταίες εργασίες, υποδεικνύεται πριν τις εργασίες σκυροδέματος και τις οικοδομικές εργασίες. Επιπρόσθετα όλες οι οικοδομικές εργασίες έχουν διαχωριστεί σε «προμήθεια, μεταφορά, τοποθέτηση» ενώ η διάρκεια τους είναι γενικευμένη.
- Όσον αφορά τις ηλεκτρομηχανολογικές εργασίες του αντλιοστασίου, αυτές έχουν διαχωριστεί σε 72 υποκατηγορίες, και όλες υποδεικνύονται χωρισμένες σε τρεις φάσεις όπως προμήθεια, μεταφορά και τοποθέτηση με τη διάρκεια τους είναι γενικευμένη και σχεδόν η ίδια σε όλες.
- Το Συμβούλιο έκρινε ότι η πραγματική διάρκεια των πιο πάνω επί μέρους εργασιών είναι πολύ διαφορετική στην πραγματικότητα, γεγονός που δεν ικανοποιεί το Συμβούλιο ότι η Κοινοπραξία διαθέτει την ικανότητα να χειριστεί σύνθετα ηλεκτρομηχανολογικά συστήματα του αντλιοστασίου.
- Επιπρόσθετα, δεν υποδεικνύονται οι εργασίες που πρέπει να εκτελεστούν κατά τους καλοκαιρινούς μήνες όπως καθορίστηκαν και ζητήθηκαν με τη Διευκρινιστική/Τροποποιητική εγκύκλιο αρ.2.
- Παρά την προσπάθεια να υποβληθεί λεπτομερής ανάλυση επί του προγράμματος εργασιών, οι Αιτητές δεν έχουν υποδείξει πουθενά την ετοιμασία μελέτης/σχεδίου και την αποδοχή τους, παρά μόνο κάνουν αναφορά στο τμήμα που αφορά τα «Γενικά».

•

6

- *«Υπάρχει έλλειψη λογικής μεταξύ των διαφόρων εργασιών που υποδεικνύει έλλειψη κατανόησης των διαφόρων επί μέρους εργασιών με τη μεταξύ τους αλληλεπίδραση*
- *Η χρήση γενικευμένης διάρκειας των επιμέρους ηλεκτρομηχανολογικών εργασιών υποδεικνύει έλλειψη κατανόησης του απαιτούμενου χρόνου για σχεδιασμό/έγκριση/αγορά/μεταφορά και τοποθέτηση τους.*
- *Η υπόδειξη ότι αρκετές εργασίες θα αρχίσουν την πρώτη ημέρα του έργου είναι λανθασμένη και αδύνατο να πραγματοποιηθεί, καθιστώντας και για αυτόν το λόγο το υποβληθέν χρονοδιάγραμμα, μη ρεαλιστικό.*
- *Δεν υπόδειξε τον χρόνο για σχεδιασμό και έγκριση των ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων.*
- *Αναφορικά με την τμηματική συμπλήρωση των εργασιών/κυκλοφοριακή διαχείριση, οι θέσεις της Αναθέτουσας Αρχής είναι ότι δεν δόθηκαν από τους Αιτητές ημερομηνίες επομένως δεν μπορεί να επιβεβαιωθεί ότι πληρούνται οι απαιτήσεις.»*

•

μέθοδο και την προσέγγιση του, νοουμένου πάντα ότι η ολοκλήρωση του Έργου θα γινόταν εντός του χρόνου των 20 μηνών.

Παράλληλα, όσων αφορά την τμηματική συμπλήρωση εργασιών, πουθενά στο έντυπο 12.10 που κοινοποιήθηκε στους προσφοροδότες με την Διευκρινιστική/Τροποποιητική Εγκύκλιο αρ. 2 δεν απαιτείται η καταγραφή ημερομηνιών στο πρόγραμμα παρά μόνο να υποδειχτούν οι εργασίες που θα εκτελεστούν κατά τις περιόδους εκάστης τμηματικής συμπλήρωσης με βάση τις απαιτήσεις του εν λόγω εντύπου.»

η θέση της Αναθέτουσας Αρχής είναι ότι δεν δόθηκαν από τους Αιτητές ημερομηνίες, επομένως δεν μπορεί να επιβεβαιωθεί ότι πληρούνται οι απαιτήσεις ενώ η αναφορά των Αιτητών (στην γραπτή τους αγόρευση) ότι η κύρια προϋπόθεση σε σχέση με το πρόγραμμα εργασιών είναι οι 20 μήνες που διαρκεί η σύμβαση, είναι γενική και δεν ανταποκρίνεται ούτε στους όρους του διαγωνισμού αλλά ούτε καν στην απλή λογική και δεν πληροί τους όρους 3.3.8 και 7.2.6 του Διαγωνισμού. Ασφαλές κριτήριο για το εάν οι Αιτητές έχουν κατανοήσει τις εργασίες που θα πρέπει να εκτελέσουν, είναι να έχουν κατανοήσει με ποια λογική σειρά θα πρέπει να εκτελεστούν οι εργασίες αυτές και εάν έχουν κατανοήσει ότι το έργο θα πρέπει να ολοκληρωθεί σε 20 μήνες. Προφανώς οι Αιτητές δεν έχουν προσκομίσει πρόγραμμα εργασιών που να έχει πρακτική και λογική συνοχή με αποτέλεσμα να μην κάνει νόημα στην πράξη. Στο θέμα ζήτησης διευκρινήσεων που θίγουν οι Αιτητές, η Αναθέτουσα Αρχή δεν πείστηκε με επαρκή τρόπο ότι το έργο μπορεί να εκτελεστεί με αυτό τον τρόπο. Επομένως, θεωρεί ότι δεν ήταν θέμα διευκρινήσεων αφού παροχή τέτοιων θα είχε ως αποτέλεσμα, εκτός από την άνιση μεταχείριση των προσφοροδοτών, την διόρθωση λαθών των Αιτητών, κάτι για το οποίο δεν παρέχονται οι διευκρινήσεις.

Παραπλανητική θεωρεί η Αναθέτουσα Αρχή και την αναφορά των Αιτητών στους όρους του Συμβολαίου FIDIC, αφού εκρίθη ότι το υποβληθέν πρόγραμμα δεν μπόρεσε να την ικανοποιήσει ότι είναι εφικτό, αξιόπιστο και ότι θα μπορούσε να οδηγήσει σε υλοποίηση του έργου εντός των 20 μηνών ως οι όροι του διαγωνισμού. Οι Σύμβουλοι και η Αναθέτουσα Αρχή κατ' επέκταση, έκριναν ότι το πρόγραμμα αυτό δεν παρέχει καμία αξιοπιστία ως προς τον τρόπο λειτουργίας του. Άρα το πρώτο στάδιο είναι να ικανοποιηθεί η Αναθέτουσα Αρχή ότι μπορεί να εκτελεστεί το έργο και μετά, κατά την ανάθεση, θα έχουν εφαρμογή οι όροι FIDIC όπου θα υπάρχει και η δυνατότητα τροποποίησης του προγράμματος. Ο Επιτυχών προσφοροδότης, εν αντιθέσει με τους Αιτητές έδωσε πρόγραμμα εργασιών με ημερομηνίες και κρίθηκε από τους Εμπειρογνώμονες ότι είναι τέτοιο που με κάποιες αλλαγές θα μπορούσε να είναι αξιόπιστο, εννοώντας ότι η ολοκλήρωση του έργου με επιτυχία είναι εφικτή.

Σε πλήρη απόρριψη των σημείων που αναφέρουν οι Αιτητές, (βλέπε υποσημείωση 2), προβαίνει η Αναθέτουσα Αρχή. Επί του σημείου 1 αναφέρει χαρακτηριστικά:

«θεωρούμε την τοποθέτηση ανεδαφική και πλήρως λανθάνουσα καθότι ο τρόπος αυτός σκέψης είναι εντελώς εκτός από την γενική πρακτική που ακολουθείται»

ενώ για τα σημεία 2 και 3, αφού διευκρινίζει ότι πρόκειται για θέματα καθαρά τεχνικά που δεν μπορούν να αξιολογηθούν από την Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών, δηλώνει ότι:

«οι Αιτητές δεν έχουν πλήρη αντίληψη του πως πρέπει να παρουσιαστεί ένα χρονοδιάγραμμα εργασιών και αυτό επιβεβαιώνεται και από την προβαλλόμενη στο σημείο 3 θέση.»

Για το σημείο 4 εκφράζει την θεώρηση ότι οι Αιτητές δεν κατανόησαν την απαίτηση για μη εργασία σε συγκεκριμένες μέρες θερινών ημερομηνιών και παραθέτει σχόλιο των Εμπειρογνομόνων για απόδειξη της εικόνας ασυνέπειας ως προς την ολοκλήρωση του έργου:

“The sectional completion and no works over the summer dates noted in Addenda No 2 are not listed on the programme as Key Dates and hence compliance cannot be confirmed.”

και καταλήγει με την θέση ότι:

«το πρόγραμμα που παρουσίασαν οι Αιτητές ήταν τόσο αναξιόπιστο και αδικαιολόγητο που δεν χωρούσε καμιά περαιτέρω ερμηνεία ως προς την δομή του. Η αξιολόγηση του προγράμματος εργασιών όπως εκτέθηκε από τους εμπειρογνώμονες ήταν μονόδρομος.»

Επί του θέματος της εμπειρίας των μελών της Κοινοπραξίας η Αναθέτουσα Αρχή τοποθετείται αρχικά για την ανάθεση του έργου Σολέας στο οποίο αναφέρονται οι Αιτητές και δηλώνει ότι η ανάθεση αυτή έγινε πολύ αργότερα από την προκήρυξη του παρόντος διαγωνισμού και δεν μπορεί, άρα, να αποτελεί υπολογίσιμη πείρα επί του ζητήματος. Ακολούθως, διευκρινίζει ότι ουδέποτε αμφισβήτησε τα προσόντα τόσο της ELBIOMEC όσο και της ΚΑΡΚΑΝΙΑΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ Α.Ε στον τομέα τους, όμως, η ίδια η Κοινοπραξία δήλωσε ότι

θα στηριχθεί στην εμπειρία άλλων οργανισμών για την ολοκλήρωση του έργου και, ενώ οι Αιτητές δεν αποκλείστηκαν για την εμπειρία τους, αποκλείστηκαν με βάση το άρθρο 7.2.6 και 3.3.8 των όρων του διαγωνισμού, αφού δεν έπεισαν πως θα λειτουργήσει το όλο οικοδόμημα με εργολάβους-υπεργολάβους και αυτούς που κατέχουν την εμπειρία.

Επί του θέματος έλλειψης δέουσας έρευνας, η Αναθέτουσα Αρχή υποδεικνύει, με νομολογία⁷, ότι το Δικαστήριο δεν διεξάγει πρωτογενή έρευνα και δεν ασκεί ουσιαστική κρίση αλλά ελέγχει την παράλειψη διενέργειας επαρκούς έρευνας προς διαπίστωση της πραγματικής κατάστασης, την πιθανότητα ύπαρξης πλάνης περί τα πράγματα και την υπέρβαση των ακραίων ορίων της διακριτικής εξουσίας του αρμόδιου οργάνου.

Παρόμοια θέση παίρνει η Αναθέτουσα Αρχή και για το θέμα του πρώτου λόγου απόρριψης, εμπειρία υπαλλήλων του υποεργολάβου – έλλειψη δέουσας έρευνας, όπου θεωρεί ότι το συμπέρασμα της είναι θέμα σύνθετο και εξάγεται μετά από επιμέρους έρευνα όλων των στοιχείων ξεχωριστά, πλείστα των οποίων αφορούν τεχνικά ζητήματα για τα οποία η ίδια είναι σε καλύτερη θέση να γνωρίζει. (Παρατίθεται και εκτενής νομολογία ως προς το ανέλεγκτο του Διοικητικού Οργάνου επί καθαρά τεχνικών θεμάτων), για να καταλήξει:

1. *«Επομένως, η ΑΑΠ όπως και το Διοικητικό Δικαστήριο δεν μπορούν να υπεισέλθουν σε τεχνικά θέματα καθότι αυτά κρίνονται από*

7

Ευθυμίου ν Δημοκρατίας (1997) 3 Α.Α.Δ. 1638, Άντρος Μιχαηλίδης ν Δήμου Αγλαντζιάς (2010) 3 Α.Α.Δ 464.] (ΠΠΤ.14 ΚΑΙ 15-40/2015).

Σωτήρης Σκανναβίδης ν Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Προσφυγή αρ. 429/2003 (ΠΠΤ.16-40/2015)

ΑΑΠ 63/2012 Blanche Holdings Ltd ν Υπουργείου Υγείας, Διεύθυνση Αγορών και Προμηθειών, (ΠΠΤ.17-40/2015)

τους πλέον αρμόδιους που στην περίπτωση μας είναι οι διορισμένοι σύμβουλοι και κατ' επέκταση η επιτροπή αξιολόγησης που απαρτίζεται από άτομα με την απαραίτητη τεχνική γνώση.

2. Η αξιολόγηση κατά την άποψη μας από τους συμβούλους ήταν πλήρης και ακολουθήθηκε από την Αναθέτουσα Αρχή αφού πείστηκε ότι η συγκεκριμένη κοινοπραξία δεν είναι σε θέση να εκτελέσει το έργο για όλους τους τεχνικούς λόγους που επεξηγήθηκαν πιο πάνω. Η κρίση της είναι αδιαμφισβήτητη καθώς πρόκειται για εμπειρογνώμονες με ειδική τεχνική γνώση οι οποίοι λαμβανομένων όλων και πλήρων ενόπιον τους στοιχείων κατέληξαν στο συμπέρασμα απόρριψης των Αιτητών.»

Σε συνέχεια του θέματος ελλιπούς έρευνας, για τον δεύτερο λόγο απόρριψης, «ασυμπλήρωτο και άνευ ονομάτων οργανόγραμμα», η Αναθέτουσα Αρχή επιμένει ότι το θέμα διερευνήθηκε δεόντως και το οργανόγραμμα δεν ήταν κανονικά συμπληρωμένο.

Επί του ίδιου θέματος ελλιπούς έρευνας και σε σχέση με τον τρίτο λόγο απόρριψης περί ισχυριζόμενης παραδοχής των εμπειρογνομόνων ότι δεν προέβησαν σε πλήρη εξέταση του υποβληθέντος υλικού, η Αναθέτουσα Αρχή θεωρεί ότι οι Αιτητές παρερμηνεύουν την θέση των Εμπειρογνομόνων, το πνεύμα της δήλωσης των οποίων (*«a full review has not been undertaken, but the following identifies some issues/concerns»*.) ήταν ότι δεν χρειάστηκε να γίνει πλήρης ανασκόπηση του προγράμματος εργασιών για να αντιληφθούν ότι αυτό ήταν προβληματικό και ελλιπές. Εν πάση περιπτώσει, η Επιτροπή Αξιολόγησης του ΣΑΛΑ απαρτίζεται από τεχνικούς συμβούλους με πλήρη γνώση όλων των τεχνικών και άλλων θεμάτων και είναι σε θέση να εκφέρει δική της γνώμη και να καλύψει τυχόν κενά που προκύπτουν από την έκθεση των εμπειρογνομόνων/συμβούλων. Εάν έστω

θεωρηθεί ότι οι εμπειρογνώμονες δεν προέβηκαν σε πλήρη έρευνα είναι η θέση της Αναθέτουσας Αρχής ότι αυτή έχει διεξαχθεί από την Επιτροπή Αξιολόγησης όπως φαίνεται και από το πρακτικό 7/10/2019, σελ. 9 σημείο 3.

Σε σχέση με τον ισχυρισμό για παράλειψη της να ζητήσει διευκρινήσεις, η Αναθέτουσα Αρχή αναφέρει ότι «*το ζήτημα των διευκρινήσεων κάπου σταματά και δεν χρήζουν όλα τα θέματα διευκρινήσεων*», παραπέμποντας σε νομολογία που εμποδίζει την εκ των υστέρων υποβολή ουσιωδών στοιχείων ή στοιχείων που συμπληρώνουν άκυρη προσφορά.

Στην επίκληση των Αιτητών στο άρθρο 63 (3) του Νόμου 73(Ι)/2016(βλέπε υποσημείωση 3), βάση του οποίου ισχυρίζονται ότι η Αναθέτουσα Αρχή όφειλε να ζητήσει από τους Αιτητές να αντικαταστήσουν οποιονδήποτε από τους φορείς ο οποίος κρινόταν ανεπαρκής και όχι να απορρίψει την προσφορά τους, η Αναθέτουσα Αρχή παραπέμπει στους όρους 3.3.8 και 7.2.6 του διαγωνισμού και στην εγκύκλιο ΓΛ/ΑΑΔΣ 102, Μέρος ΙΙ, σημείο 7, ημερομηνίας 30 Ιουνίου 2017. Κατά την Αναθέτουσα Αρχή, με βάση την εγκύκλιο η αντικατάσταση φορέα γίνεται για συγκεκριμένους και περιορισμένους λόγους. Με βάση το σημείο 7 της εγκυκλίου η αντικατάσταση ζητείται όταν ο προσφέροντας δεν ήταν σε θέση να γνωρίζει εύλογα ότι ο άλλος φορέας στον οποίο στηρίχθηκε και υπέβαλε την προσφορά του, δεν πληρούσε συγκεκριμένο κριτήριο επιλογής ή ότι ενέπιπτε σε κάποιο από τους λόγους αποκλεισμού. Ακολουθώντας, στο σημείο 8 κάτω από το γράμμα δ της εγκυκλίου, γίνεται ρητή αναφορά για μη αντικατάσταση φορέα που

απλώς δεν πληροί τεχνικές προδιαγραφές. Επομένως, η ανάλυση που δίνεται από τους Αιτητές είναι άκρως παραπλανητική και αποδεικνύει άγνοια της κείμενης νομοθεσίας και φυσικά παρερμηνεία αυτής.

Ισχύ στο ζήτημα αυτό θα μπορούσε να έχει μόνο το άρθρο 63.2 του Ν73(Ι)/2016⁸, καταλήγει η Αναθέτουσα Αρχή, το οποίο όμως

«...δεν εφαρμόστηκε αφού σε συνδυασμό με τον όρο 3.3.8 a,b,c των όρων του Διαγωνισμού οι Αιτητές πρέπει να είναι ικανοί να αποδείξουν (must be able to prove) στην Αναθέτουσα αρχή ότι έχουν τις απαραίτητες πηγές για να εκτελέσουν το συμβόλαιο, ότι κάθε οργανισμός έχει διαθέσιμες τις αναγκαίες πηγές και ότι κάθε οργανισμός κατέχει τις προϋποθέσεις συμμετοχής της παραγράφου 3.3.6. Το must υποδηλεί κάτι που επιβάλλεται ως καθήκον.

Η Αναθέτουσα αρχή στηριζόμενη στα πιο πάνω και σε συνδυασμό με τον όρο 7.2.6 των όρων του Διαγωνισμού έκρινε ότι οι Αιτητές δεν έχουν αποδείξει επαρκώς με βάση ότι τους ζητήθηκε ότι είναι ικανοί να εκτελέσουν το έργο για όλους τους λόγους που αναλύθηκαν πιο πάνω.

Επομένως, η νομολογία που παρατίθεται στο σημείο αυτό είναι άσχετη και δεν μπορεί να ληφθεί υπόψη.»

Τέλος επί των θεμάτων που θίγουν οι Αιτητές και τα οποία άπτονται των αρχών της χρηστής διοίκησης, της καλής πίστης και της ίσης μεταχείρισης των προσφοροδοτών η Αναθέτουσα Αρχή εκφράζει την διαφωνία της:

8

“(2) Σε περίπτωση που οικονομικός φορέας επιθυμεί να στηριχθεί στις ικανότητες άλλων φορέων, αποδεικνύει στην αναθέτουσα αρχή ότι θα έχει στη διάθεσή του τους αναγκαίους πόρους, ιδίως με την προσκόμιση της σχετικής δέσμευσης των φορέων αυτών για τον σκοπό αυτό.”

Πρώτον, ως προς την ισχυριζόμενη παραβίαση της αρχής της καλής πίστης και της ίσης μεταχείρισης σε σχέση με την διαφορετική αντιμετώπιση της οποίας έτυχε ο Επιτυχών επί του ιδίου θέματος, η Αναθέτουσα Αρχή θεωρεί τον ισχυρισμό των Αιτητών άκρως παραπλανητικό και, την ερμηνεία που δίδουν στη γνωμάτευση των Εμπειρογνομόνων λανθασμένη.

Δεύτερον, επαναλαμβάνοντας ότι τυχόν διευκρινήσεις επί λανθασμένου προγράμματος θα έδιναν την δυνατότητα διόρθωσης του, προκαλώντας άδικη και άνιση μεταχείριση των προσφοροδοτών,

Τρίτον, τονίζοντας ότι «...η επιτροπή αξιολόγησης και κατ' επέκταση η Αναθέτουσα Αρχή είναι διαφορετικό σώμα από τους συμβούλους-εμπειρογνώμονες. Η Αναθέτουσα Αρχή οφείλει, κυρίως σε τεχνικά ζητήματα, να λαμβάνει υπ' όψη την γνώμη των εμπειρογνομόνων αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι δεν μπορεί να έχει την δική της άποψη. Θα πρέπει να αναφέρουμε ότι η επιτροπή αξιολόγησης του ΣΑΛΑ απαρτίζεται από άτομα που έχουν ειδική και εξειδικευμένη γνώση και μπορούν να έχουν άποψη επί των τεχνικών κυρίως θεμάτων που ανακύπτουν. Η Αναθέτουσα Αρχή αντιλήφθηκε ότι η λίστα των έργων της εταιρείας Μάκης Σαββίδης & Υιοί Λτδ που στάλθηκε στους εμπειρογνώμονες ήταν στα ελληνικά οπότεν γι' αυτό στάλθηκε εκ νέου επιστολή ζητώντας τους να αξιολογήσουν και να τοποθετηθούν για την εμπειρία αυτού του υπεργολάβου.» και, Τέταρτον, ισχυριζόμενη και πάλιν ότι δεν απέρριψε τους Αιτητές λόγω μεγάλου ποσοστού υποεργολαβιών αλλά επειδή το μεγάλο αυτό ποσοστό υποδήλωνε και

μεγάλο συντονισμό και οι Αιτητές θα έπρεπε να αποδείξουν και να πείσουν ότι είναι σε θέση να επιτύχουν την διεξαγωγή του έργου, πράγμα που δεν πέτυχαν.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Θα ασχοληθούμε κατ' αρχήν με τον πρώτο λόγο για τον οποίο απερρίφθη η προσφορά των Αιτητών, αυτόν της έλλειψης εμπειρίας του προτεινόμενου υποεργολάβου Μάκης Σαββίδης και Υιοί Λτδ στην κατασκευή έργων παρόμοιων με το αντικείμενο της σύμβασης.

Από την γνωστοποίηση αποτελεσμάτων προς τους Αιτητές, ημερομηνίας 11.11.2019, διαβάζουμε:

«1)Υπεργολαβίες

Σύμφωνα με το έντυπο Α12.1 που έχετε υποβάλει, δηλώνετε ότι όλες τις εργασίες πολιτικής μηχανικής πλην της τοποθέτησης των σωλήνων, θα γίνουν από την εταιρεία Μάκης Σαββίδης και Υιοί Λτδ. Από τον κατάλογο των έργων που υποβλήθηκαν, εξάγεται το συμπέρασμα ότι η πιο πάνω εταιρεία δεν κατέχει εμπειρία στην κατασκευή έργων παρόμοιων με το αντικείμενο της σύμβασης, διότι σχεδόν όλα τα έργα που υποβλήθηκαν αφορούν οδικά έργα και κυρίως ασφαλοστρώσεις. Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω το Συμβούλιο έκρινε ότι ο συντονισμός των υπεργολάβων από την Κοινοπραξία καθίσταται μη εφικτός.»

Από την Έκθεση Αξιολόγησης ημερομηνίας 07.10.2019, στην οποία και βασίστηκε η απόφαση του Συμβουλίου, διαβάζουμε:

«Κοινοπραξία ELBIOMECLTD – KARKANIAS ENVIROMENTAL TECHNOLOGY S.A.

1) Υπεργολαβίες

Μετά από τις διευκρινήσεις που ζητήθηκαν στις 15/5/2017, η Κοινοπραξία δηλώνει ότι 38.82% της εργασίας θα γίνει από Υπεργολάβους. Το ποσοστό ευρίσκεται εντός του επιτρεπτού ποσοστού του 50%. Σύμφωνα με το έντυπο Α12.1 της υποβολής, δηλώνεται ότι όλες οι εργασίες πολιτικής μηχανικής

πλην της τοποθέτησης των σωλήνων, θα γίνουν από την εταιρεία Μάκης Σαββίδης και Υιοί Ατδ. Από τον κατάλογο των έργων που υποβλήθηκαν, εξάγεται το συμπέρασμα ότι η πιο πάνω εταιρεία που δηλώνεται ότι θα εκτελέσει σημαντικό μέρος του έργου, δεν κατέχει εμπειρία στην κατασκευή έργων παρόμοιων με το αντικείμενο της σύμβασης διότι σχεδόν όλα τα έργα που υποβλήθηκαν αφορούν οδικά έργα και κυρίως ασφαλτοστρώσεις όπως επεξηγείται πιο κάτω.

Η Υπηρεσιακή Επιτροπή Αξιολόγησης με επιστολή της προς τους Συμβούλους Μηχανικούς με αρ. φακ. ΡΥ.2, 4/2016 ημερομηνίας 29 Αυγούστου 2019 (αντίγραφο επισυνάπτεται στο Συνημμένο Β) ζήτησε από τους Συμβούλους Μηχανικούς να εξετάσουν με περισσότερη λεπτομέρεια την εμπειρία του υπεργολάβου Μάκης Σαββίδης και Υιοί Ατδ.

Οι Σύμβουλοι Μηχανικοί με το ηλεκτρονικό τους μήνυμα ημερομηνίας 17/9/2019 (αντίγραφο του οποίου επισυνάπτεται στο Συνημμένο Γ) υπέβαλαν συμπληρωματικές απόψεις για την εμπειρία του πιο πάνω υπεργολάβου. Όπως διαπίστωσαν και οι Σύμβουλοι Μηχανικοί, η εταιρεία Μάκης Σαββίδης και Υιοί Ατδ παρόλο που έχει υποβάλει αρκετά έργα για τεκμηρίωση της εμπειρίας της, δεν κατέχει εμπειρία στην κατασκευή αντλιοστασίων και αγωγών λυμάτων. Τα περισσότερα έργα που υπέβαλε αφορούν εργασίες ασφαλτόστρωσης και όπως αναφέρουν οι Σύμβουλοι Μηχανικοί στην παράγραφο 4 πιο κάτω, ο συντονισμός από την Κοινοπραξία των υπεργολάβων θα γίνει πιο προβληματικός.»

Σημειώνουμε ότι στις 29.08.2019 η Αναθέτουσα Αρχή απέστειλε στους

Συμβούλους Εμπειρογνώμονες επιστολή με το εξής περιεχόμενο:

“We refer to the above reference tender evaluation report submitted on the 1st of July 2019 and we wish to bring to your attention that the list of projects that the subcontractor Makis Savvides and Sons (Contractors) Ltd submitted with Form A12.1, in Elbiomec Joint Venture submittal does not include projects “of similar works” such as pumping stations.

Most of the projects included in the list, refer to asphaltting and road works. You are kindly requested to provide us with your position on the above issue bearing in mind that all civil works will be carried out by the said subcontractor.”

Με αφορμή αυτή την επιστολή, οι Σύμβουλοι επανήλθαν στις 17.09.2019 με

συμπληρωματικά σχόλια αναφορικά με την εμπειρία του υποεργολάβου. Τα

σχόλια συνοδεύονταν από τον κατάλογο των 52 “reference projects” του

υποεργολάβου όπως τα υπέβαλε η Κοινοπραξία, μαζί με μια κατηγοριοποίηση των έργων σε 7 «είδη»:

«Number	Value in m Euro	
1) Asphalt laying	29	5.98
2) Road construction	10	7.1
3) Building works	3	0.8
4) Heavy civil item	2	4.3
5) Light civil item	2	1.0
6) Small projects	5	0.085
7) Utilityprojects	1	1.8»

Μέρος των συμπληρωματικών συμπερασμάτων των Συμβούλων είχαν ως εξής:

‘‘It can be clearly seen that Makis Savvides & Sons are a competent Contractor for both asphalt laying and road construction as they have undertaken numerous projects over a number of years and the projects vary in value. It should also be noted that many of the asphalt laying projects are for either the same client or similar clients (district administration/public works), therefore demonstrating a high level of confidence in their ability of this type of work (asphalt laying and road construction).

The single Utility project is noted as ‘‘trenches for underground electrical network’’, it is likely that this would be excavation of shallow trenches of less than 1.5m deep and subsequent reinstatement of the trenches.

‘‘...’’

The two heavy civil items are notable projects however, they are a very different type of project from construction of a new sewage pumping station. Whilst Makis Savvides & Sons have undertaken a wide range of projects for various clients (including repeat business), none of the submitted reference project are comparable to this project (new sewage pumping station and rising main), this raises concerns of their ability to delivery this project.

As previous mentioned in the tender evaluation report, the level of management and programme coordination which Elbiomec JV will need is of concerns. This is even more so when we consider that Makis Savvides & Sons have not provided any comparable reference site.’’

Από τον τόμο Volume I Instructions to Tenderers, των όρων, παρ. 3.1

διαβάζουμε ότι το έργο κατατάσσεται στην κατηγορία Τεχνικό τάξης Α, όπως

καθορίζει η σχετική νομοθεσία (Registration and Control of Building sand Civil

Engineering Contractors Law) και στην παρ. 3.3.2. διευκρινίζεται ότι οι προϋποθέσεις συμμετοχής αφορούν και υποεργολάβους των οποίων η συμμετοχή στο έργο θα ξεπερνά το 10% της τιμής της προσφοράς. Αυτό συνεπάγεται ότι η εταιρεία Μάκης Σαββίδης και Υιοί Λτδ ως εγγεγραμμένος εργολάβος Τεχνικών Έργων τάξης Α πληροί την ελάχιστη αυτή προϋπόθεση. Σε αυτό συμφωνεί και η Αναθέτουσα Αρχή η οποία όμως προχωρεί στο επιχείρημα ότι οι όροι του διαγωνισμού απαιτούσαν συγκεκριμένη εμπειρία επί του αντικειμένου και όχι απλή τήρηση των ελαχίστων προνοιών της νομοθεσίας που διέπει την εγγραφή εργοληπτών τεχνικών έργων. Θα συμφωνήσουμε με αυτό το επιχείρημα της Αναθέτουσας Αρχής αφού το δικαίωμα καθορισμού συγκεκριμένου είδους και επιπέδου εμπειρίας αποτελεί δικό της προνόμιο ώστε να καλύπτονται συγκεκριμένες ανάγκες, πράγμα που δεν είναι δυνατόν να ικανοποιηθεί από γενικές διατυπώσεις μιας νομοθεσίας. Στο σημείο αυτό αμφότερες πλευρές αναφέρονται στον όρο 3.3.8. του Τόμου Ι ο οποίος, στο σημείο b. αναφέρει μεταξύ άλλων και τα εξής:

“Technical and Professional Ability

The term “prime contractor” is defined as the entity whose tender has been accepted in the past by other Employers and was responsible for undertaking similar works, acting either as a sole Contractor or leading party in a Consortium, or if no such leading party was nominated, being the party with the highest share in the Consortium.

Project Experience

Interested economic operators shall meet the following minimum criteria: Successful experience as prime contractor (or as subcontractor or consortium member subject to the additional requirements below**) in the execution, of at least one major sewerage contract completed within the last ten years. The project shall have a minimum value of € 2 million excluding VAT....”

Ο όρος αυτός περιέχει οικονομικές και τεχνικές/επαγγελματικές προϋποθέσεις που πρέπει να πληροί ο οικονομικός φορέας. Στην συγκεκριμένη περίπτωση κρίνεται η καταλληλότητα ή μη του υποεργολάβου Μάκης Σαββίδης και Υιοί Λτδ του οποίου ο ομολογουμένως ευρύς κατάλογος εκτελεσθέντων έργων κρίνεται από την Αναθέτουσα Αρχή ως μη ικανοποιητικός. Η Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών δεν υποκαθιστά την Αναθέτουσα Αρχή στο έργο της αξιολόγησης παρά μόνο κρίνει την νομιμότητα των ακολουθηθέντων διαδικασιών, παρ' όλο που από απλή και μόνο ανάγνωση του υποβληθέντος καταλόγου εργασιών του υποεργολάβου θα διαφωνήσουμε με την Αναθέτουσα Αρχή ότι τα περισσότερα έργα που υπέβαλε αφορούσαν εργασίες κυρίως ασφαλτόστρωσης και μόνο, καθότι διαπιστώνουμε ότι υπάρχουν και σημαντικά έργα άλλων κατηγοριών. Δεν θα κρίνουμε άρα την καταλληλότητα εμπειρίας που προκύπτει από τον υποβληθέντα κατάλογο εκτελεσθέντων έργων του υποεργολάβου, αφού αυτό εκρίθη από την Αναθέτουσα Αρχή, αλλά θα επικεντρωθούμε στο ερώτημα καταλληλότητας της υποβληθείσας εμπειρίας της Κοινοπραξίας και αν αυτή πληρούσε ή όχι τους όρους του διαγωνισμού. Η απάντηση στο ερώτημα αυτό δίδεται από την έκθεση αξιολόγησης όπου αναφέρονται τα εξής:

«...»

Το έργο που υποβλήθηκε από την Κοινοπραξία και αφορά την κατασκευή αποχετευτικού συστήματος λυμάτων αξίας πέραν των € 2 εκατομμυρίων και την κατασκευή αγωγού πίεσεως διαμέτρου τουλάχιστον 500 χιλιοστών κατασκευάστηκε από την εταιρεία Ενιπέας Α.Ε. Η Υπηρεσιακή Επιτροπή Αξιολόγησης εξέτασε με προσοχή το συγκεκριμένο έργο και έκρινε ότι πληροί τις προϋποθέσεις συμμετοχής και επομένως είναι αποδεκτό. ...

Όσον αφορά το έργο που υποβλήθηκε και αφορά την κατασκευή και έναρξη λειτουργίας ενός αντλιοστασίου, αυτό κατασκευάστηκε από την εταιρεία Παντεχνική Έργων Α.Ε.

...

Ως εκ τούτου η Κοινοπραξία ELBIOMEC _ KARKANIAS διαφάνηκε ότι πληροί τις προϋποθέσεις συμμετοχής της παραγράφου 3.3.8. του Τόμου 1, Μέρος, ... και η προσφορά της έγινε αποδεκτή για περαιτέρω αξιολόγηση.»

Παρ' όλα αυτά, η Αναθέτουσα Αρχή προχώρησε σε απόρριψη της προσφοράς των Αιτητών κρίνοντας, μεταξύ άλλων θεμάτων στα οποία θα αναφερθούμε ακολούθως, ότι η ισχυριζόμενη απουσία εμπειρίας του υποεργολάβου στην κατασκευή αντλιοστασίων και αγωγών λυμάτων «θα καθιστούσε τον συντονισμό από την Κοινοπραξία των υποεργολάβων πιο προβληματικό.» Θεωρούμε την απόφαση αυτή της Αναθέτουσας Αρχής λανθασμένη και βασισμένη στην πρόνοια των όρων (βλέπε Form A12.1) όπως υποεργολάβοι με ποσοστό ευθύνης εκτέλεσης εργασίας πέραν του 10% καταθέτουν κατάλογο παρόμοιων έργων που έχουν εκτελέσει. Το έντυπο A12.1 όμως αναφέρει τα εξής:

“The Tenderer shall enter in this Schedule a list of the items of the work for which he proposes to use Sub-Contractors, together with the names, addresses and place of registration of the proposed Sub-Contractors. The Tenderer shall also enter a statement of similar works previously executed by the proposed Sub-Contractors, including description, location and value of work, year completed, and name and address of Employer/Engineer. Notwithstanding such information the Tenderer, if awarded the Contract, shall remain entirely and solely responsible for the satisfactory completion of the Works.”

Από το άνω λεκτικό ερμηνεύουμε την πρόνοια αυτή ως έχουσα σκοπό την περιγραφή των εργασιών που ο οικονομικός φορέας προτίθεται να αναθέσει σε υποεργολάβο του και την παρουσίαση παρόμοιων έργων που εκτέλεσε στο παρελθόν. Είναι ουσιώδες εδώ να αναφερθεί ότι το έντυπο A12.1 και κάτω από την

στήλη “*Work intended to be sub-contracted*” οι Αιτητές δήλωσαν “All civil works excluding laying out of pipes”.

Η προσπάθεια της Αναθέτουσας Αρχής να εντοπίσει στοιχεία εμπειρίας του υποεργολάβου στην κατασκευή αντλιοστασίων και αγωγών λυμάτων, όταν η εργασία του δεδηλωμένα δεν θα αφορά στοιχεία άντλησης λυμάτων ή κατασκευής αγωγών λυμάτων, πρέπει να θεωρηθεί λανθασμένη. Επιπρόσθετα όμως, η χρήση των -ίσως ακόμη και ορθών- συμπερασμάτων έλλειψης εμπειρίας του υποεργολάβου στο αντικείμενο άντλησης λυμάτων ή κατασκευής αγωγών λυμάτων, ως επιχείρημα στον αποκλεισμό της Κοινοπραξίας, πρέπει επίσης να θεωρηθεί λανθασμένη. Σημειώνουμε ότι δεν μπορέσαμε να εντοπίσουμε στους όρους την «ποινή» αποκλεισμού οικονομικού φορέα λόγω έλλειψης εμπειρίας υποεργολάβου του, και δη για είδος εργασίας που δεν θα κληθεί να εκτελέσει. Σημειώνουμε μάλιστα την τελευταία πρόταση του κειμένου της φόρμας A12.1 όπου, ανεξαρτήτως των πληροφοριών που δίδονται σ’ αυτήν, σε περίπτωση κατακύρωσης του συμβολαίου ο οικονομικός φορέας παραμένει πλήρως και αποκλειστικά υπεύθυνος για την ικανοποιητική κατάληξη των εργασιών. Όχι ο υποεργολάβος του.

Με αναφορά στην παράγραφο 7.2.6 του Τόμου 1 των όρων⁹ η Αναθέτουσα Αρχή προβάλλει στην γραπτή της αγόρευση το επιχείρημα ότι :

«... ναι μεν το ελάχιστο των απαιτήσεων σε σχέση με τα προσόντα του προσφοροδότη πληρούνται, αλλά πέραν αυτού θα πρέπει να δίνεται με

---

⁹ “7.2.6 The study of documents during technical evaluation shall not be a simple conformity check to ensure that all documents are submitted, but the contents of the documents will be analysed to ensure that they are complete and that they describe solutions that fully comply with the specified requirements.”

πειστικότητα και μια εικόνα ικανοποίησης για τα προσόντα του προσφοροδότη και μια σιγουριά ότι μπορεί να διεκπεραιώσει και να αποπερατώσει το έργο με επιτυχία. Άρα ο όρος 7.2.6 έχει αυτό το πνεύμα, δηλαδή ότι δεν αρκεί απλώς να προσκομισθούν τα ελάχιστα και απαραίτητα έγγραφα, αλλά στο επόμενο στάδιο, αυτό της τεχνικής αξιολόγησης, θα πρέπει με βάση τους όρους του διαγωνισμού να πείσουν ότι θα διεκπεραιώσουν με επιτυχία το έργο δίνοντας όλες τις αναγκαίες επεξηγήσεις για τον τρόπο που θα διοχετευτεί η δάνεια εμπειρία στο έργο αλλά και το πως θα επιτευχθεί ο συντονισμός όλων των εμπλεκόμενων εταιρειών και υπαλλήλων. Αυτό έγκειται στην διακριτική ευχέρεια της Αναθέτουσας Αρχής και κατ' επέκταση των συμβούλων αυτής αφού ως εμπειρογνώμονες είναι σε θέση συνυπολογίζοντας όλα τα δεδομένα να καταλήξουν σε συμπέρασμα, δηλαδή εάν είναι σε θέση να τους ανατεθεί ο διαγωνισμός ή όχι.»

Η απόφαση μας στο θέμα της εμπειρίας του υποεργολάβου έχει δοθεί. Η θέση όμως της Αναθέτουσας Αρχής, ότι οι λόγοι απόρριψης των Αιτητών δεν είναι μεμονωμένοι αλλά συνυπολογίζονται, φέρνει ενώπιον μας το επόμενο θέμα που είναι αυτό του οργανογράμματος και κατ' επέκταση το θέμα της αντικατάστασης του Πολιτικού Μηχανικού από τον κ. Παπαϊωάννου. Από την έκθεση των Εμπειρογνώμωνων που ενσωματώθηκε στην Έκθεση Αξιολόγησης αναφέρεται (σελ. 9 παρ. 2.) ότι οι Αιτητές περιέλαβαν πίνακα με τα ονόματα και τις ειδικότητες του προσωπικού με διευκρινίσεις που υπέβαλαν κατόπιν ερώτησης στις 17.05.2017. Αυτό έρχεται σε αντίφαση με την γραπτή αγόρευση της Αναθέτουσας Αρχής η οποία αναφέρει:

«Επειδή όμως το οργανόγραμμα που υποβλήθηκε από την κοινοπραξία δεν περιλάμβανε τα ονόματα του προσωπικού, είναι αδύνατο να αντιληφθεί κανείς με ποιο τρόπο ο κ. Παπαϊωάννου θα ενσωματωθεί στην ομάδα του έργου.»

ενώ σε άλλο σημείο της αναφέρει:

«...με τις διευκρινήσεις που ζητήθηκαν από την Αναθέτουσα Αρχή, οι Αιτητές υπέβαλαν με επιστολή τους ημερομηνίας 17.05.2017, πίνακα του προσωπικού των δύο εταιρειών που αποτελούν την κοινοπραξία με τα ονόματα και τις ειδικότητες τους χωρίς να υποδεικνύουν με ποιο τρόπο ή από ποια θέση θα εργαστούν οι Μηχανικοί από τους οποίους θα δανειστεί την εμπειρία η Κοινοπραξία.»

«...»

«Η υποχρέωση για καταχώρηση οργανογράμματος προσωπικού με βάση αυτά τα δεδομένα είναι επιτακτική καθότι θα πρέπει να πειστεί η Αναθέτουσα Αρχή ότι όλα αυτά τα μέρη που απαρτίζουν την κοινοπραξία θα συνεργαστούν και συντονιστούν με τρόπο που θα μπορούν να αντεπεξέλθουν και να διεκπεραιώσουν το έργο εμπρόθεσμα. Τέτοια ανάλυση δεν έχει γίνει από τους Αιτητές. Αυτό που έκαναν, μετά κιόλας από διευκρινήσεις που τους ζητήθηκαν, ήταν να ετοιμάσουν ένα οργανόγραμμα προσθέτοντας κάποια ονόματα σε κάποιες θέσεις χωρίς πάλι να εξηγούν πως αυτά τα πρόσωπα θα συνεργαστούν, με ποιο τρόπο θα δουλέψουν και πως η εμπειρία που θα δανειστεί η κοινοπραξία από τους υπεργολάβους θα διοχετευτεί στο έργο.»

Το οργανόγραμμα της 17.05.2017 όμως, στο οποίο μας παρέπεμψαν οι Αιτητές, (ΡΥ.2.4. / 2016 / 4^{ος} τόμος, Κυανό 234) περιέχει τόσο θέσεις όσο και ονόματα.

Οι αντιφάσεις στις τοποθετήσεις της Αναθέτουσας Αρχής αναφορικά με την συμπερίληψη ονομάτων και την υπόδειξη θέσεων/καθηκόντων δεν είναι κατανοητές και αφήνουν σοβαρές υποψίες πλάνης. Αυτό επιβεβαιώνεται και στην περίπτωση του θέματος Παπαϊωάννου όπου η έκθεση των εμπειρογνομώνων αναφέρει:

«Μετά από σχετική ερώτηση που ζητήθηκε από τους Συμβούλους Μηχανικούς διαφάνηκε ότι ο κ. Τέρζογλου ο οποίος είχε προταθεί από την Παντεχνική Έργων δεν είναι πλέον διαθέσιμος και η εταιρεία Παντεχνική Έργων θα διαθέσει τον Πολιτικό Μηχανικό κ. Παπαϊωάννου, υποβάλλοντας και το βιογραφικό του σημείωμα. Η Κοινοπραξία αναφέρει ότι ο ρόλος του κ. Παπαϊωάννου θα είναι εποπτικός και συμβουλευτικός σε τεχνικά θέματα όπως υποδεικνύεται στο Οργανόγραμμα. Επειδή όμως το Οργανόγραμμα που υποβλήθηκε από την Κοινοπραξία δεν περιλαμβάνει τα ονόματα του προσωπικού, είναι αδύνατο να αντιληφθεί κανείς με πιο τρόπο ο κος Παπαϊωάννου θα ενσωματωθεί στην ομάδα έργου.»

όμως ούτε αυτό φαίνεται να είναι ορθό εφόσον η Αναθέτουσα Αρχή γνώριζε ότι ο κος Παπαϊωάννου θα αντικαθιστούσε τον αποχωρήσαντα κ. Τέρζογλου, του οποίου τα καθήκοντα και ο ρόλος ήταν γνωστά.

Τέλος, η αναφορά της Αναθέτουσας Αρχής, μέσω της εκθέσεως των Συμβούλων της, ότι:

«Επιπρόσθετα η Κοινοπραξία απέτυχε να επιβεβαιώσει κατά πόσο ο κος Παπαϊωάννου θα ευρίσκεται στο Εργοτάξιο επί συνεχούς βάσεως. Όπως αναφέρεται στην παράγραφο (α) του Άρθρου 3.3.8 του Τόμου 1, Μέρος 1 των όρων του διαγωνισμού, ο προσφέρων θα πρέπει να επιδείξει με πειστικότητα πως οι τεχνικές και επαγγελματικές ικανότητες του άλλου φορέα στις δυνατότητες του οποίου βασίζεται ο προσφέρων, θα τεθούν στη διάθεση του και αναφέρεται σαν παράδειγμα της δάνειας εμπειρίας η παραχώρηση (cede) προσωπικού για όλη την διάρκεια του έργου. Από τα υποβληθέντα έγγραφα και διευκρινήσεις που υποβλήθηκαν η Κοινοπραξία δεν ικανοποιεί αυτή την απαίτηση.»

αποτυγχάνει να πείσει ότι οι ανησυχίες της είναι βάσιμες αφού δεν παρέχει αιτιολογία πέραν από γενικούς και ατεκμηρίωτους ισχυρισμούς. Αποκλεισμός προσφοροδότη από διαγωνισμό πρέπει να βασίζεται σε αντικειμενικά κριτήρια που απορρέουν καθαρά από τους όρους που τίθενται στα έγγραφα και τεκμηριώνονται με τρόπο αδιαμφισβήτητο. Όταν οι όροι διαγωνισμού απαιτούν «πειστικές αποδείξεις» χωρίς όμως να δίδουν τον αντικειμενικό και συγκεκριμένο τρόπο υποβολής τους, τότε το βάρος απόδειξης της απόρριψης μεταφέρεται στην Αναθέτουσα Αρχή, με επιτακτική την ανάγκη πλήρους και εμπειριστατωμένης αιτιολογίας της απόφασης της. Στην συγκεκριμένη περίπτωση, για παράδειγμα, οι απλές υποψίες της Αναθέτουσας Αρχής για πιθανολογούμενη ελλιπή παρουσία του

κ. Παπαϊωάννου στη Κύπρο κατά την διάρκεια του έργου, δεν αποτελούν πλήρη ή εμπεριστατωμένη αιτιολογία.

Επί του θέματος του Προγράμματος Εργασιών και της Τμηματικής συμπλήρωσης εργασιών, θα επαναλάβουμε ότι η Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών δεν υποκαθιστά την Αναθέτουσα Αρχή στο έργο της αξιολόγησης ούτε και υπεισέρχεται σε τεχνικά θέματα παρά μόνο ελέγχει την νομιμότητα των διαδικασιών που ακολούθησε και των αποφάσεων που έλαβε το υπεύθυνο κρατικό όργανο.

Οι υποχρεώσεις των προσφοροδοτών αναφορικά με την υποβολή προγράμματος εκτέλεσης εργασιών καθορίζονται στο έντυπο A12.3 “Work Programme”:

«The Tenderer shall here insert a separate memorandum with charts showing details of his proposed programme, from the Commencement Date, in respect to elapsed time in months for all significant operations, periods and milestones.

This programme shall include details of the overall approach and methods to be adopted for each main task, the interrelation between those tasks and the temporary works necessary.».

Η διάρκεια της σύμβασης είναι 20 μήνες και δίδεται με τον όρο 2.25 του Τόμου 1, Μέρος 1, ενώ, ως ορθά υποδεικνύεται από τους Αιτητές, δεν υπήρχε οποιαδήποτε υποχρέωση για υποβολή του προγράμματος εργασιών σε συγκεκριμένο τύπο ή μορφή.

Κατ' αρχήν θα διαφωνήσουμε με την Αναθέτουσα Αρχή ως προς την υποχρέωση των προσφοροδοτών να δώσουν ημερολογιακές πληροφορίες σχετικά με το πρόγραμμα, (παραθέτουμε απόσπασμα από την γραπτή αγόρευση της Αναθέτουσας Αρχής:

«Αναφορικά με την τμηματική συμπλήρωση των εργασιών/κυκλοφοριακή διαχείριση, η θέση της Αναθέτουσας Αρχής είναι ότι δεν δόθηκαν από τους Αιτητές ημερομηνίες επομένως δεν μπορεί να επιβεβαιωθεί ότι πληρούνται οι απαιτήσεις.»),

καθ' ην στιγμή κατά την περίοδο σύνταξης του προγράμματος η ημερομηνία έναρξης του έργου δεν είναι γνωστή και, ως εκ τούτου, η παραμικρή διαφοροποίηση τελικών ημερομηνιών καθιστά το όποιο ημερολογιακό πρόγραμμα λανθασμένο. Πρέπει να θεωρείται ορθή η υποβολή χρονολογικού προγράμματος, (εξαιρουμένων φυσικά εκείνων των περιπτώσεων όπου δίδονται εξ αρχής ημερολογιακές ημερομηνίες έναρξης εργασιών). Θεωρούμε επίσης λογική την υπόδειξη των Αιτητών ότι εφόσον, πέραν του 20μηνου χρόνου ολοκλήρωσης, δεν υπήρχε στους όρους οποιαδήποτε υπόδειξη χρόνου ολοκλήρωσης συγκεκριμένων εργασιών και ενδιάμεσων σταδίων, επομένως η Αναθέτουσα Αρχή είχε εύλογη δικαιολογία να ζητήσει περαιτέρω λεπτομέρειες μέσω διευκρινήσεων, εάν το επιθυμούσε. Πειστική επίσης βρίσκουμε την επιχειρηματολογία των Αιτητών αναφορικά με όρους που περιλαμβάνονται στο συμβόλαιο FIDIC, που προβλέπεται να υπογραφεί με την Σύμβαση ενώ θα διαφωνήσουμε με την Αναθέτουσα Αρχή ότι αναφορά στους όρους αυτούς αφορά το επόμενο στάδιο και άρα δεν έχει θέση σε αυτό το στάδιο των διαδικασιών. Ο όρος 8.3 του συμβολαίου FIDIC¹ καθορίζει την κατάρτιση και

υποβολή αναθεωρημένου προγράμματος εργασιών τόσο κατά την έναρξη όσο και κατά την διάρκεια εξέλιξης των εργασιών του έργου. Η συμβατική αυτή δυνατότητα της Αναθέτουσας Αρχής να απαιτήσει διαφοροποιημένο ή λεπτομερέστερο ή και τροποποιημένο πρόγραμμα μετά την έναρξη της σύμβασης, όταν όλοι οι επηρεαζόμενοι παράγοντες είναι πλέον γνωστοί, καθιστά τους λόγους που την οδήγησαν σε απόρριψη των Αιτητών για το θέμα αυτό (χωρίς μάλιστα να ζητήσει διευκρινήσεις) ανεδαφικούς. Προσθέτουμε στο σημείο αυτό ότι και πάλι παρατηρείται από μέρους της Αναθέτουσας Αρχής, υποκειμενική κρίση επί γενικών περιγραφών στους όρους. Ανεξαρτήτως της ορθότητας της ερμηνείας που δίδει η Αναθέτουσα Αρχή σε γενικόλογους όρους, αν υπάρχει λογική δυνατότητα διαφορετικής ανάγνωσης και ερμηνείας τότε πλήττεται η ίση μεταχείριση των προσφοροδοτών.

Ασχοληθήκαμε σε επίπεδο απλής ανάγνωσης και με το θέμα της κατηγορίας «Γενικά» στο Πρόγραμμα που υπέβαλαν οι Αιτητές, για το οποίο υπήρξε αρνητικός σχολιασμός από την Επιτροπή Αξιολόγησης. Συγκεκριμένα η Επιτροπή ανέφερε:

«Η υπόδειξη ότι αρκετές εργασίες θα αρχίσουν την πρώτη ημέρα του έργου είναι λανθασμένη και αδύνατο να πραγματοποιηθεί, καθιστώντας και για αυτόν το λόγο το υποβληθέν χρονοδιάγραμμα, μη ρεαλιστικό.»

Όμως, στο προαναφερθέν πρόγραμμα όλες οι αναφορές στα «Γενικά» όντως φέρουν την επεξηγηματική σημείωση ότι αφορούν εργασία που προηγείται της υπογραφής της Σύμβασης και ετοιμάζεται ή διεξάγεται στην 35ημερη περίοδο από την λήψη Επιστολής Αποδοχής, όπως επί παραδείγματι σχέδιο τοποθέτησης των γραφείων

εργοταξίου ή σχέδιο διαδρομών φορτηγών οχημάτων. Δεν απαιτείται τεχνική κατάρτιση για να γίνει αντιληπτό ότι πρόκειται για αναφορές σε «εργασίες» προκαταρτικού και προπαρασκευαστικού χαρακτήρα, πράγμα που δεν δικαιολογεί την περιγραφή του προγράμματος ως «μη ρεαλιστικού». Είναι σαφές ότι η απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής επί του θέματος αυτού ελήφθη υπό πλάνη περί τα πράγματα.

Από την στιγμή που η κρίση της Αναθέτουσας Αρχής στο θέμα του Προγράμματος Εργασιών παρουσιάζει τα πιο πάνω ελαττώματα και, δεδομένης της δυνατότητας τελικής κατάρτισης προγράμματος με την υπογραφή της σύμβασης, ως όρος 8.3 FIDIC, βρίσκουμε τον αποκλεισμό των Αιτητών με βάση τις περιγραφές της Αναθέτουσας Αρχής άκυρο και απαράδεκτο. Θα σχολιάσουμε όμως στο σημείο αυτό και την παρατήρηση της Αναθέτουσας Αρχής (έκθεση αξιολόγησης και επιστολή γνωστοποίησης) ότι:

«Υπάρχει έλλειψη λογικής μεταξύ των διαφόρων εργασιών που υποδεικνύει έλλειψη κατανόησης των διαφορών επί μέρους εργασιών με τη μεταξύ τους αλληλεπίδραση»

χαρακτηρίζοντας την αναιτιολόγητη και γενικόλογη.

Για τους λόγους που αναλύονται εν εκτάση ανωτέρω αποφασίζουμε ομόφωνα ότι η παρούσα προσφυγή επιτυγχάνει και η απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής ακυρώνεται.